

SAINT-EXUPÉRY

Küçük Prenses

Çeviren: AZRA ERHAT

SİM YAYINLARI

SİM YAYINLARI: 5

Çiğdem Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

Ekim 1991

ISBN 975 - 7777 - 02 - 1

KÜÇÜK PRENS / Le Petit Prince

Yazan ve Resimleyen : Antoine de Saint-Exupéry

Çeviren : Azra Erhat

© 1968, ONK Ajans - Çiğdem Yayıncılık, 1991

Kapak Resmi : Şükran Sel

Ofset Hazırlık : Renk Ajans - İstanbul, 516 29 84

Baskı : Cantekin Mat. Ltd. Şti. - Ankara, 133 30 84

KÜÇÜK PRENS

Antoine de Saint-Exupéry

Çeviren : Azra Erhat

Resimleyen : Antoine de Saint-Exupéry

ÇİĞDEM YAYINCILIK SANAYİ ve TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

Küçük Langa Cad. Koçibey Sok. No: 29/26 Aksaray-İstanbul

AZRA ERHAT

Yazar-çevirmen **Azra Erhat** (1915-1982) Fransızca, Almanca, İngilizce, Latince ve Yunanca'dan yaptığı çevirileriyle evrensel nitelikteki yapıtları Türkçeye kazandırdı. "KÜÇÜK PRENS'i 1968 yılında çevirdi.

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'ni bitirdi (1938). Aynı yerde asistanlık ve doçentlik yaptı. 1947'de CHP iktidarınca görevinden alındı. 12 Mart döneminde tutuklandı, yargılandı ve aklandı. Yeni İstanbul, Vatan, Milliyet-Sanat, Cumhuriyet'de düşün, edebiyat sorunlarına ilişkin yazı ve denemeler yayımladı. Çevirilerinden "İlyada ve Odysseia" çeşitli ödüller kazandı. (1961 TDK Çeviri, 1959 Törehan Bilim Ödülleri).

"Mavi Anadolu", "Mavi Yolculuk", "İşte İnsan-Ecco Homo", "Mitoloji Sözlüğü", "Mektuplarıyla Halikarnas Balıkçısı" başlıca yapıtları arasındadır.

SAINT - EXUPÉRY

Fransız pilot ve yazar **Antoine de Saint-Exupéry** (1900-1944) serüven ve tehlikeyi şiirsel bir üslupla ve yücelterek anlattığı yapıtlarıyla tanınır. Fransa'da Lyon kentinde doğdu. Askerliği sırasında uçuş eğitimi gördü. Kıtalararası posta seferlerinde pilotluk, 1930'larda deneme pilotluğu ve bir gazetede muhabirlik yaptı. II. Dünya Savaşında, daha önce geçirdiği uçak kazalarında sakatlanmış olmasına rağmen, Hava Kuvvetlerinde keşif pilotu olarak görev aldı. Fransa işgal edilince ABD'ye gitti. 1943'de Fransız Hava Kuvvetlerinin Kuzey Afrika'daki birliklerine katıldı; bir keşif uçuşu sırasında uçağı düşürüldü ve bir daha da geri dönmedi (1944).

"KÜÇÜK PRENS"i, 1943'de ABD'de bulunduğu yıllarda yazdı. "KÜÇÜK PRENS", okura yaşamdaki en iyi şeylerin en basit şeyler olduğunu, gerçek zenginliğin başkalarına bir şeyler verebilmek anlamına geldiğini hatırlatan aslında büyükler için yazılmış bir çocuk masalıdır. Dünyanın en beğenilen çocuk klasiklerinden biri olan "KÜÇÜK PRENS"i, yazar kendi çizdiği resimlerle de süslemiştir.

Yazarın başlıca yapıtları şunlardır: "Gece Uçuşu", "Savaş Pilotu", "İnsanların Dünyası", "Kanayan İspanya", "Bir Rehineye Mektup".

1

Altı yaşındayken, bir gün «Yaşanmış Olaylar» adlı bir kitapta çok etkileyici bir resim gördüm: Balta girmemiş ormanlarda bir boa yılanının bir hayvanı nasıl yuttuğunu gösteriyordu. İşte, resmin kopyası yukarda.

Kitapta şöyle deniyordu: «Boa yılanları avlarını olduğu gibi, hiç çiğnemedi yutarlar. Sonra da kımıldayamaz hale gelirler, yediklerini sindirmek için altı ay süreyle uyurlar.»

O zamanlar, büyük balta girmemiş ormanlarda olup bitenler üstüne çok kafa yordum. Sonra da renkli kalemlere sarılarak, hayatımın ilk resmini çizmeyi başardım. İşte 1 numaralı resmim. Şöyle idi:

Kaçmak için bir yaban kuşu sürüsünün göçünden yararlandı sanıyorum.

LEON WERTH'E

Bu kitabı bir büyüğe armağan ettiğim için, çocuklar beni bağışlasınlar. Önemli bir özürüm var: Bu büyük, benim dünyada en iyi dostumdur. Bir başka özürüm de şu: Bu büyük her şeyi anlayabilir, çocuklar için yazılmış kitapları bile. Üçüncü özürümse şudur: Bu büyük şu anda Fransa'dadır, açtır ve üşümektedir. Avutulmağa çok ihtiyacı var. Bütün bu özürler yetmiyorsa, bu kitabı onun çocukluğuna armağan edeyim. Öyle ya, büyüklerin hepsi çocuktu bir zamanlar. Ama kaç kişi bir zamanlar çocuk olduğunu hatırlar! Onun için armağanımı şöyle düzelteyim:

LEON WERTH'İN ÇOCUKLUĞUNA

Bu yazının yazıldığı 1942 yılında Fransa savaş içindeydi.

Bu şaheserimi büyüklere gösterdim, korkmuyor musunuz, diye sordum.

— Niye korkalım? Şapkadan korkulmaz ki! dediler.

Oysa ben şapka çizmemiştim, yuttuğu fili sindiren bir boa yılanı çizmiştim. Baktım ki büyükler resmimi anlamıyorlar, boa yılanının içini çizeyim de anlasınlar bari dedim. Büyükler öyledir işte, anlatmazsan, anlamaz onlar. 2 numaralı resmim şöyle oldu:

Büyükler bu kez, boa yılanlarını içten ve dıştan gösteren resimlerden vazgeçmemi, coğrafya, tarih, matematik ve dilbilgisiyle uğraşmamı salık verdiler. Böylece, başarılı bir ressam olmak yolunu tutmuşken, altı yaşında bu meslektan ayrılmak zorunda kaldım. Ne yapayım? 1 ve 2 numaralı resimlerimin beğenilmemesi hevesimi kırmıştı. Büyükler hiçbir şeyi kendi kendilerine anlayamazlar. Onlara durmadan her şeyi anlatmak da çocuklar için yorucudur.

Ben de ister istemez başka bir meslek seçtim. Uçak kullanmasını öğrenip pilot oldum. Dünyada birçok yerlere uçtum. Evet, coğrafyanın bana çok faydası dokundu. Bir bakışta Çin'i, Arizona'dan ayırdedebiliyordum.

Gece karanlığında insan yolunu şaşırdı mı, çok işe yarar bu bilgi.

Hayatım boyunca, aklı başında birçok insanla ilişki kurdum. Büyükler arasında çok yaşadım. Yakından tanıdım onları. Ama görüşüm pek değişmedi, daha parlak olmadı.

Kafası biraz işler görünen birine rastladım mı, ona, hep yanımda taşıdığım 1 numaralı resmi gösterir, denerdim onu. Dur bakalım, dedim kendi kendime, bu adam gerçekten anlayışlı mı, değil mi? Ama ben «Bu nedir?» deyince, her gören: «Şapka!» diyordu. O zaman da boa yılanlarından, balta girmemiş ormanlardan, yıldızlardan söz etmez, ona ayak uydururdum; briçten, golftan, politikadan, kravattan söz ederdim. O da, aman ne akıllı bir adam tanıdım, diye sevinirdi.

2

Böylece altı yıl öncesine kadar yalnız yaşadım, gerçekten konuşabilecek bir dostum olmadan. Ama altı yıl önce bir gün Büyük Sahra Çölü'nün üstünden uçarken, motorum bozuldu, çöle inmek zorunda kaldım. Motorda bir şeyler kırılmıştı. Yanımda ne makinist vardı, ne de yolcu. Tek başıma bu güç onarım işine giriştim. Benim için bir ölüm kalım savaşıydı. Bir haftalık içme suyum ya vardı ya yoktu.

İlk gece kumun üstüne yattım, uyudum.

İnsanların oturduğu yerlerden kilometrelerce ötedeydim. Gemisi batmış, okyanusun ortasında sal üstünde kalmış bir adamdan çok daha yalnızdım. Bu durumda siz düşünün artık nasıl şaşırdım, sabah sabah incecik, garip bir ses beni uyandırınca:

— Ne olur, bir koyun çiz bana...

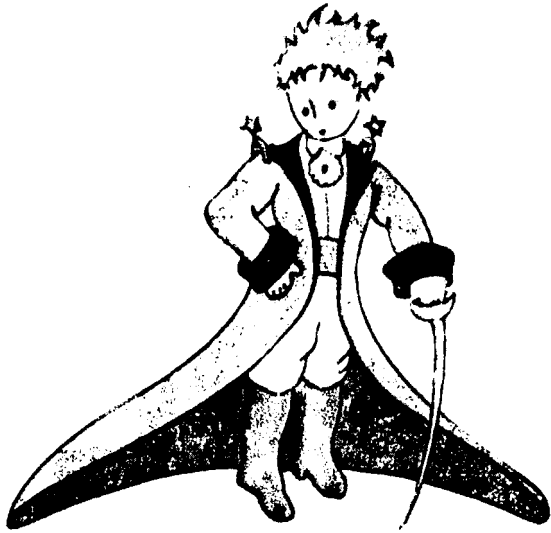
— Ne?

— Bir koyun resmi çiz bana.

Yıldırım çarpmış gibi yerimden fırladım. Gözlerimi iyice ovuşturdum, iyice baktım. Ne göreyim: Eşi dünyada görülmedik, ufacık bir insan ciddi ciddi süzüyor beni. Çok sonra çizdiğim en başarılı portresi işte budur. Ama hiç modeli kadar sevimli olmadı çizdiğim resim. Ne yapayım, ressam olmak yolunu tutmuşken, büyükler altı yaşında resme olan hevesimi kırmışlardı. Ben de içten ve dıştan görünen boa resimlerinden başka resim çizmesini öğrenmemiştim.

Gözlerim faltaşı gibi açık, bu görüntüye bakakaldım. Unutmayın ki insanların bulunduğu yerlerden kilometrelerce ötedeydim. O minnacık adamsa yolunu yitirmiş, yorgunluktan, açlıktan, susuzluktan, korkudan bitkin düşmüş görünmüyordu. İnsanların oturduğu yerlerden kilometrelerce ötede, çölün ortasında kaybolmuş bir çocuğa benzemiyordu hiç. Kendimi toparlayıp da konuşabilecek duruma gelince:

— Evet ama... sen ne arıyorsun burada? dedim.

Çok sonra çizdiğim en başarılı resmi işte budur.

Yavaşçacık, çok önemli bir şey söylüyormuş gibi, aynı sözleri tekrarladı:

— Ne olur... bir koyun çiziver bana.

Kafası allak bullak oldu mu, söz dinlemezlik edemez insan. İnsanların oturduğu yerlerden kilometrelerce ötede, ölüm tehlikesiyle karşı karşıya iken, resim çizmenin anlamsızlığını bile bile, cebimden bir parça kağıtla bir dolmakalem çıkardım. Tam o sırada hatırladım ki, ben asıl coğrafya, tarih, matematik ve dilbilgisi öğrenmişim. Biraz da içerleyerek küçüğe resim yapmasını bilmediğimi söyledim.

— Zararı yok. Bir koyun çiziver.

Ömrümde hiç koyun çizmediğim için, ona bildiğim iki resimden birini çizdim. Yani boa yılanının dıştan görünüşünü. Ama bizimki:

— Yok yok, boa içinde fil resmi istemedim. Boa yılanı çok tehlikelidir, filse çok yer tutar. Oysa benim orası ufacık. Bir koyun istiyorum. Bana bir koyun çiz, deyince şaşakaldım.

Ne yapayım, çizdim.

Dikkatle baktı, sonra:

— Olmadı. Bu şimdiden çok hasta. Bir başkasını yap.

Gene çizdim.

Dostum tatlı tatlı, hoşgörüyle gülümsedi:

— Görüyorsun ya... bu koyun değil, koç: Boynuzları var.

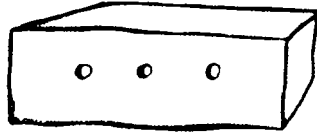

Resmi yeniden çizdim, ama yine beğendiremedim.

— Bu da çok yaşlı. Ben öyle bir koyun istiyorum ki uzun zaman yaşasın.

Artık sabrım tükenmişti, bir an önce motorumu sökmeye koyulayım diyordum. Şu gördüğünüz resmi çiziktirdim.

— Al sana bir sandık, dedim, istediğin koyun içindedir.

Beğenmek bilmeyen küçük dostumun yüzü güldü. Ha, tam istediğim gibi oldu, demez mi! Ama ne dersin, bu koyun çok mu ot ister?

— Neden sordun?

— Benim orası ufacak bir yer de ondan.

— Çok ot istemez... ufacak bir koyun verdim sana.

Resmin üstüne eğildi:

— O kadar da ufak değil... Aa, bak, uyudu...

Küçük Prens'le işte böyle tanıştık.

Nereden geldiğini anlamak için uzun zaman uğraştım. Bana durmadan soru soran Küçük Prens, benim sorduklarımı hiç duymuyor gibiydi. Ama gelişigüzel söylediği sözlerden yavaş yavaş anladım her şeyi. Uçağımı ilk gördüğünde (uçağımın resmini çizmeyeyim, çok karışiktır, altından kalkamam):

— Bu ne biçim şey? diye sordu.

— Bir şey değil, bir uçaktır. Benim uçağım, uçar.

Uçuğumu ona bildirmekten gurur duyuyordum.

Derken bağırdı:

— Ne? Gökten mi düştün sen?

— Evet, dedim alçak gönülle.

— Amma da tuhaf! deyip güzel bir kahkaha attı.

Çok içierledim bu kahkahaya: Başıma gelen dertlerin ciddiye alınmasını isterim. Küçük Prens:

— Demek sen de gökyüzünden geliyorsun, diye ekledi. Hangi gezegendensin?

Onun karşıma çıkışındaki sırrı çözer gibi oldum. Hemen sordum:

— Yani sen başka bir gezegenden mi geliyorsun?

Cevap vermedi. Bir yandan uçağıma bakıyor, bir yandan da hafifçe başını sallıyordu.

— Hoş, bununla da çok uzaktan gelmiş olamazsın ya...

Bunun üzerine daldı ve dalgınlığı bir hayli sürdü. Sonra çizdiğim koyunu cebinden çıkardı ve bu yeni hazinesini seyre koyuldu.

Düşünün nasıl bir merak uyandırmıştı bende «başka gezegenler» üstüne yarı buçuk açılması.

— Nereden geldin sen, küçük dostum? Senin «orası» neresi? Koyunumu nereye götürmek istiyorsun?

Bir süre sessizce düşündü, sonra:

— Şu sandığı verdiğin iyi oldu: Geceleri orda yatar.

— Tabii, hem uslu durursan bir de ip veririm, gündüzleri bağlarsın, bir de kazık veririm...

Küçük Prens hiç iyi karşılamadı bu teklifi:

— Bağlamak mı? Amma da yaptın! dedi.

— Bağlamazsan, alır başını gider, kaybolur.

Dostum bir kahkaha daha attı:

— Nereye gidebilir ki!

— Ne bileyim, kaçır gider.

Küçük Prens ağır ağır:

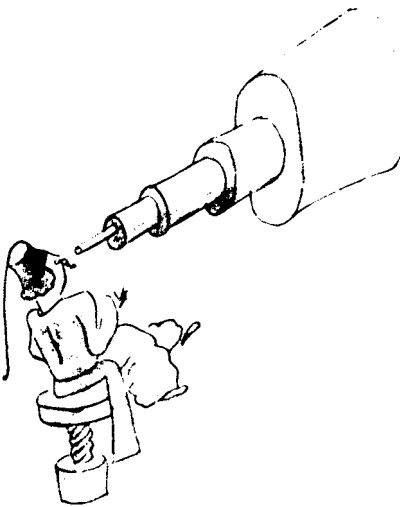
— Varsın gitsin. Benim orası öyle küçük ki...

Sonra, belki de biraz üzüntüyle ekledi:
— Başını alıp gitse de, pek uzağa gide-
mez.

4

Böylece çok önemli bir şey daha öğrenmiş oldum: Demek Küçük Prens'in geldiği gezegen bir evden biraz daha büyüktü olsa olsa.

Pek o kadar da şaşmamıştım buna. Biliyordum ki büyük gezegenler vardır, onlara insanlar Dünya, Jupiter, Mars, Venüs gibi adlar takmışlardır; ama bunların dışında yüzlerce küçük gezegen de vardır. Bazıları o kadar küçüktür ki, teleskopla bile zor görülür. Bir gökbilimci bunlardan birini yakaladı mı, ona ad yerine bir numara takar. Örneğin «Asteroid

325» deyiverir. Küçük Prens'in geldiği gezegenin Asteroid B-612 olduğu konusunda yabana atılmayacak kanıtlarım var. Bu asteroid bir tek defa 1909 yılında teleskopla görülmüş, gören de bir Türk bilgini imiş.

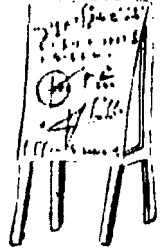
Küçük Prens Asteroid B - 6 12'de

Bu gökbilimci Uluslararası Gökbilimi Kongresinde buluşunu uzun uzadıya açıklamış; ama şalvar, cepken ve fesli kılığından ötürü kimse değer vermemiş

sözüne. Büyükler böyledir işte.

Mutlu bir rastlantıyla, Asteroid B-612'nin ünü kurtuldu. Çünkü dediği dedik bir Türk önderi halkını, ölüm cezasıyla korkutarak, Avrupalılar gibi giyinmeye zorladı. Bunun üzerine aynı gökbilimci 1920'de açıklamasını batılı bir kılıkla yaptı. Ve bu sefer herkes onun görüşüne katıldı.

Asteroid B-612 üstüne bütün bunları anlatmam, size numarasını bildirmem, büyükleri hoşnut etmek içindir. Büyükler sayılardan hoşlanır. Onlara yeni bir dostunuzdan söz açtınız mı, hiçbir zaman size önemli şeyler sormazlar. Hiçbir zaman: «Sesi nasıl? Hangi oyunu sever? Kelebek toplar mı?» diye sormazlar. «Kaç yaşındadır? Kaç kardeşi var? Kaç kilodur? Babası kaç para kazanır?» diye sorarlar.

Ancak o zaman tanıdıklarını sanırlar onu. Büyüklere: «Pembe kiremitten bir ev gördüm, pencerelerinde sardunyalar, damında güvercinler vardı» dersiniz, o evi bir türlü gözlerinin önüne getiremezler. Onlara: «Yüz bin franklık bir ev gördüm» demeniz gerek. O zaman: «Aman ne güzel!» diye bağırırlar.

Örneğin büyüklere dersiniz ki Küçük Prens gerçekten vardır; çünkü sevimli bir çocuktur, bol bol güler, bir koyun ister; büyükler hemen omuz silkerler, size de çocuk derler. Ama onlara: Geldiği gezegen Asteroid B-612 idi, dersiniz inanırlar. Bir daha da sizi sorularıyla rahatsız etmezler. Büyükler işte böyledir. Kızmamalı onlara. Çocukların büyüklere karşı pek sabırlı olmaları gerekir.

Ama bizlere, hayatı anlayan bizlere numaralar vız gelir. Bu hikâyeme peri masalları gibi başlamak isterdim, yani şöyle:

«Bir varmış, bir yokmuş, evvel zaman içinde, kalbur saman içinde bir Küçük Prens varmış. O Küçük Prens kendinden az büyük bir gezegende oturmuş. Kendine bir dost ararmış...» Hayatı anlayanlar için böyle bir başlangıç çok daha gerçek olmaz mıydı?

Ama kitabımın üstün körü okunmasını istemem. Bu anıları anlatmak öyle acı ki benim için. Dostum, koyununu alıp gideli altı yıl oldu. Bu kitapta onu size anlatmayı deniyorsam, onu unutmamak içindir. Dostunu unutmak acı bir şeydir. Herkesin dostu olmaz bu dünyada. Ve ben de bir gün yalnız sayılarla ilgilenen

büyükler gibi olabilirim. Onun için hemen bir kutu boya, birçok da renkli kalem aldım. Zor iş resme koyulmak benim yaşımda. Ben ki hayatımda içten ve dıştan görünen boayılanından başka bir şey çizmedim, hem altı yaşındayken! Deneyeceğim tabii, Küçük Prens'in portrelerini elimden geldiği kadar benzer çizmeye çalışacağım. Ama olur mu, olmaz mı bilmem. Bakıyorum ki resmin biri benzemiş, öbürü benzemiyor. Küçük Prens'in boyunu da tutturamıyorum kimi zaman. Şurada fazla büyük çizmişim, burada fazla küçük. Giysilerinin de tam rengini veremiyorum. Bir şu rengi deniyorum, bir bu rengi, olabildiği kadar oluyor. Daha önemli bazı ayrıntılar üstünde de yanıldığım olacak. Ne yapayım ki dostum bana hiçbir şeyi açıklamıyordu. Beni kendisi gibi sanıyordu herhalde. Ama ne yazık ki ben kapalı sandıkların içindeki koyunları göremem. Belki ben de büyükler gibiyim biraz. Yaşlanmış olacağım.

5

Her geçen gün bir şeyler öğreniyordum, Küçük Prens'in gezegeni, ordan ayrılışı, yolculuğu üstüne. Rasgele söylediği sözlerden, yavaş yavaş ortaya çıkıyordu bunlar. Böylece, üçüncü günü baobab dramını öğrendim.

Bunu da gene koyuna borçluyum: Küçük Prens birden büyük bir kuşkuya kapılmış gibi sordu:

— Koyunların ağaç fidanlarını yediği doğrudur, değil mi?

— Evet, doğrudur.

— Ha, iyi, diye sevindi.

Koyunların ağaç fidanlarını yemesinin neden bu kadar önemli olduğunu anlamıyordum. Ama Küçük Prens:

— Öyleyse, koyunlar baobabları da yer, diye ekledi.

Baobabların fidan değil, kilise boyunda ağaçlar olduğunu anlattım, bir sürü fil götürse bile, bir tek baobab ağacının hakkından gele-meyeceğini söyledim.

«Bir sürü fil» sözüne çok güldü:

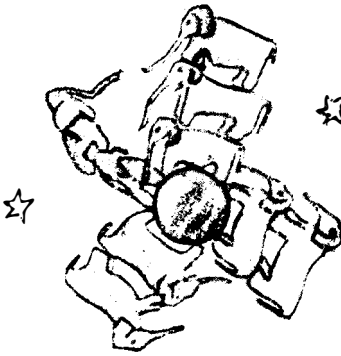
— Üst üste mi bindireyim filleri?...

Sonra düşündü,

☆ dedi ki:

— Ama baobablar o boya gelmeden önce küçük olur.

— Orası öyle, ama şu senin koyunlar küçük baobabları niye yesin istiyorsun?

Bunun nedeni besbelliymiş gibi: «Burada anlaşılmayacak ne var?» diye karşılık verdi. Nereye varmak istediğini anlamak için epey kafa yordum.

Öyle ya, Küçük Prens'in gezegeninde, her gezegende olduğu gibi, faydalı otlar da, zararlı otlar da vardı. Elbette ki faydalı otun to-

humu faydalı, zararlı otun tohumu zararlı olur. Ama tohumlar görülmez, toprağın altında uyurlar mışıl mışıl, ta ki günün birinde birinin aklına eser, uyanır. O zaman da gerinir, güneşe doğru incecik, sevimli ve zararsız bir filiz sürer ürkekçe. Bir turp ya da bir gül filiziyse bu, varsın istediği kadar büyüsün. Ama zararlı bir bitkiyse, onu görür görmez koparmak gerekir. Küçük Prens'in gezegeninde korkunç tohumlar da varmış... Baobabsa öyle bir bitki ki erken davranmazsan, bir daha baş edemezsin onunla. Gezegenini baştan başa sarar, kökleriyle delik deşik eder. Hele gezegen küçük, baobablar da çok olursa, çatlatırlar gezegeni.

Küçük Prens daha sonra: «Bu, bir kendini disipline etme işidir. İnsan her sabah elini yüzünü yıkadıktan sonra, gezegenine çekidüzen vermelidir. Baobablar filizlenirken gül fidanlarına çok benzerler. Onun için, birini öbüründen ayırt eder etmez, hiç vakit kaybetmeden baobabları söküp atmayı iş edinmeli. Oldukça sıkıcı bir iş bu, ama çok kolay.»

Bir gün de, bu mesele bizim ordaki çocukların kafasına iyice girsin diye, güzel bir resim çizmemi söyledi. «Çünkü,» diyordu, «günün birinde geziye çıkarlarsa, işlerine yarayabilir. Kimi zaman bugünün işini yarına bırakmak zararsız olabilir, ama baobab konusunda gecikme hiç şaşmaz, bela getirir. Bir gezegen bilirim, üstünde tembelin biri otururdu. Uç baobab fidanını olurla bırakmış da...»

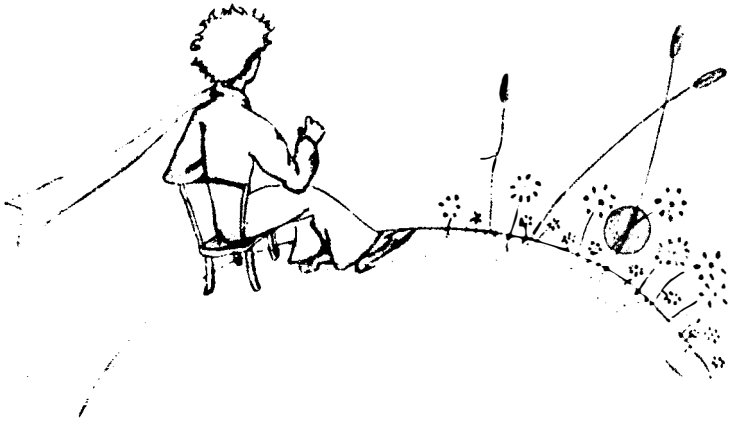

Ben o gezegeni, Küçük Prens'in bana anlattığı gibi çizmeye çalıştım. Öğüt verir gibi konuşmaktan pek hoşlanmam. Ama baobab tehlikesi o kadar az biliniyor, yolu bir yıldıza düşecek olanın başına öyle büyük dertler açabilir ki, bu kez hiç sakınmadan: «Çocuklar! Baobablara dikkat ediniz!» diye sesleneceğim. Öteden beri küçük dostlarımin da, benim de hiç farkına varmadan geçirdiğimiz tehlikeyi haber vermek içindir ki, özene bezene çizdim bu resmi. Verdiğim öğüt çektiğim zahmete değer. Bu resme bakarken, belki sorarsınız kendi kendinize: «Neden bu kitapta hiçbir resim baobab resmi kadar gösterişli değil?» Nedeni basit: «Bütün resimlerimin böyle olmasını isterdim,

ama elimden gelmedi. Oysa baobab konusunda üstün bir güç itti. esinledi beni.»

Baobab ağaçları.

6

Ah! Küçük Prens, ne üzüntülü basit bir hayat sürdüğünü yavaş yavaş anladım. Uzun süreden beri senin tek eğlencen, güneşin batmasını seyretmekmiş. Buluşmamızın dördüncü günü sabah, sen bana:

— Güneş batışlarını severim. Gel bir güneş batması seyredelim, dediğin zaman, bunu anladım.

— Güneş batması mı? dedim, daha vakti değil ki beklemen gerek.

— Ne bekleyecek mişim?

— Güneşin batma saatini.

Önce çok şaştın, sonra kendi kendine güldün.

— Ben hep gezegenimde sanıyorum kendimi, dedin.

— Öyle ya, herkes bilir ki, Amerika'da öğle oldu mu, Fransa'da güneş batar. O anda şıp diye Fransa'ya gidebilsek, güneşin batmasını seyredebilirdik. Ama, ne yazık ki Fransa çok uzak! Sen, Küçük Prens, gezegeninde sandalyeni biraz öteye çeker, istediğin saat güneşin batmasını görürdün...

Biraz sonra da:

— Bir gün 44 kez güneşin battığını gördüm! dedin.

— Biliyor musun, insan böyle üzgün oldu mu, güneş batışını seyretmekten hoşlanır, diye ekledin.

— O gün... öyle üzgün müydün? diye sordum, ama Küçük Prens hiç cevap vermedi.

7

Beşinci günü, yine koyun sayesinde, Küçük Prens'in hayatındaki sırrı öğrendim. Birdenbire, hiç sırası değilken, uzun zamandan beri sessizce düşündüğü bir meseleyi açar gibi:

— Koyun ağaç fidanı yerse, çiçek de yer, değil mi? diye sordu.

— Koyun ne bulursa onu yer, dedim.

— Dikeni olan çiçekleri de yer mi?

— Evet, dikenli olanı da yer.

— Öyleyse, dikenler ne işe yarar?

Hiç bilmiyordum. O anda da motorumun sıkışmış bir vidasını sökmeye uğraşıyordum.

Çok dertliydim; motordaki bozukluk çok önemli görünüyordu. İçme suyumuz da günden güne azaldığından, geleceği karanlık görmeğe başlamıştım.

— Dikenler ne işe yarar?

Küçük Prens bir soru sordu mu, vazgeçmezdi. Vidaya çok sinirlenmiştim. Rasgele bir cevap verdim:

— Dikenler hiçbir işe yaramaz. Çiçeklerin kötü huyundan doğar.

— Aa...

Kısa bir sessizlikten sonra, kin dolu bir bakışla:

— İnanmam! dedi. Çiçekler zayıftır, saftır. Tehlikelere karşı koymak için, ellerinden geleni yaparlar. Hem onlar dikenleriyle kendilerini çok güçlü sanırlar...

Hiç cevap vermedim. O anda: «Şu vidayı sökemezsem, çekiçle uçururum» diye düşünüyordum.

— Hem sen inanmıyor musun ki çiçekler...

— Yok, yok, bir şeye inandığım yok. Aklıma geleni söyledim. Hem ben ciddi şeylerle uğraşıyorum.'

Küçük Prens dona kaldı:

— Ciddi şeyler!

Elimde çekiç, parmaklarım makine yağıyla kapkara olmuş, hiç beğenmediği o uçakla uğraşıyordum. Bir an baktı, sonra:

— Sen de büyükler gibi konuşuyorsun, dedi.

Biraz utanmıştım. O ise acımadan sözünü tamamladı:

— Her şeyi birbirine karıştırıyorsun... Kafan darmadağın...

Çok kızmıştı, başını sallıyor, altın sarısı saçları rüzgârda uçuşuyordu.

— Ben bir gezegen bilirim, içinde al yanaklı bir bay oturur. Ömründe bir çiçek koklamamış, bir yıldız bakmamıştır. Hiç, hiç kimseyi sevmemiştir. Yalnız toplamalar yapar. O da senin gibi sabahtan akşama kadar: «Ben ciddi bir adamım, ciddi bir adamım» der durur. Çok da övünür. Ama adam değil ki o, mantardır.

— Nedir?

— Mantar!

Küçük Prens öfkesinden sapsarı olmuştu.

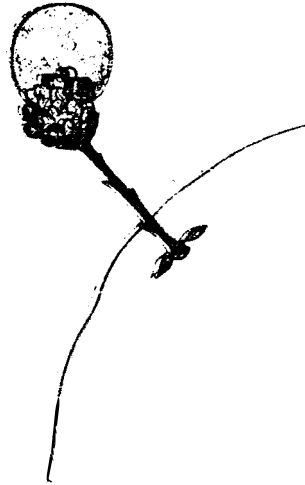
— Milyonlarca yıldan beri çiçekler diken salar, milyonlarca yıldan beri de koyunlar çiçekleri yer. Hiçbir zaman, hiçbir işe yaramayan bu dikenleri neden bıraktıklarını anlamaya çalışmak ciddi değil de nedir? Koyunlarla çiçeklerin savaşı önemli değil de o al yanaklı şişko bayın toplamaları mı daha ciddi, daha önemli? Ve ben bu dünyada bir çiçek tanıyorsam, biricik bir çiçek, benim gezegenimden başka bir yerde bulunmayan bir çiçek ve günün birinde bir koyun gelip de ne yaptığını bilmeden, o çiçeği koparıp yerse, önemli değil mi?

Yüzü kızararak ekledi:

— İnsan binlerce, milyonlarca yıldızın birinde yaşayan eşsiz bir tek çiçeği seviyorsa,

yıldızlara bakmakla bile mutlu olur. «Çiçeğim oralarda bir yerdedir» der. Ama koyun çiçeği yerse, sanki yıldızların hepsi birden sönüverir. Bu da mı önemli değil?

Daha ileri gidemedi, birdenbire hıçkırıklarla ağlamaya başladı. Karanlık çökmüştü. Aletlerimi fırlatıp attım. Bana çekiç, vida, susuzluk, ölüm vız geliyordu artık! Yıldızın, gezegenin birinde, benim gezegenim olan bu dünyada bir Küçük Prens vardı, onu avutmak gerekti. Onu kollarımın arasına aldım, salladım. «Üzülme, sevdiğin çiçeği koruruz, koyuna, onu yemesini engelleyecek bir burunsalık çizerim... Çiçeğinin etrafına bir parmaklık çizerim... Sana...» Ne diyeceğimi şaşırmıştım, çok beceriksiz buluyordum kendimi. Küçük Prens'e nasıl yaklaşayım, onu nasıl avutayım bilmiyordum... Şu gözyaşı dünyası öyle esrarlı bir dünya ki!

Az sonra bu çiçeği daha yakından tanıyabildim. Küçük Prens'in gezegeninde her zaman bir sıra yapraklı basit çiçekler bitirmiş. Bunlar az yer tutar, kimseyi rahatsız etmezlermiş. Bir sabah çimenler içinde görünürler, akşama kaybolurlarmış. Ama bu çiçek günün birinde, nereden geldiği belli olmayan bir tohumdan doğuvermiş. Küçük Prens, öbür bitkilere benzemediği için, gözetlemiş durmuş onu. Sakın yeni bir çeşit baobab olmasın, diyormuş. Ama filiz çok büyümeden, çabucak çiçek vermeğe hazırlanmış. Kocaman bir goncanın bitmesini seyreden Küçük Prens, bundan bir mucize doğacağını sezinliyormuş. Yeşil kabının içinde çiçek boyuna süsleniyor, hazırlığı bir türlü bitmiyor. Renklerini özene bezene seçiyor, yavaş yavaş giyiniyor, yapraklarını bir bir yerleştiriyor. Gelincikler gibi buruşmuş bir elbiseyle meydana çıkmak istemiyor. Bütün güzelliğiyle pırıl pırıl doğmak emelinde. Evet! Çok süsüne düşküncü bu çiçek! Bu yüzden gizli gizli süslenmesi günlerce sürdü. Sonunda bir sabah güneş doğarken, kendini gösterdi.

Güzel olmak için bu kadar özenip bezedikten sonra, esneyerek:

— Aman, daha uykumu alamadım... Üstüm başım berbat... Yüzüme bakılacak gibi değil... demez mi?

Küçük Prens hayranlığını gizleyemedi:

— Ne güzelsiniz! dedi.

Çiçek ince bir sesle:

— Güzelim, değil mi? Hem ben güneşle birlikte doğdum, dedi.

Küçük Prens bu çiçeğin pek alçak gönüllü olmadığını anladı, ama o kadar dokunaklı bir hali vardı ki!

Çiçek:

— Kahvaltı saati gelmiş olacak, dedi. Beni unutmasanız...

Küçük Prens utandı, çabucak gitti bir kova taze su getirdi, çiçeğe sundu.

Çiçek ilk gününden onu üzmeye başlamıştı! Alıngan, kendini beğenmiş bir çiçektir. Örneğin bir gün dört dikeninden söz açarak, Küçük Prens'e:

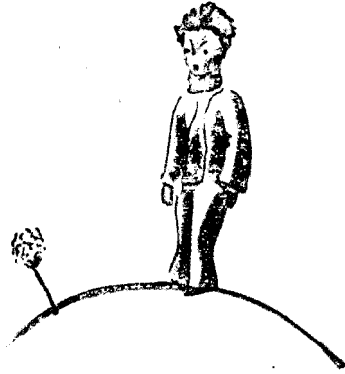
— Varsın gelsin kaplanlar, demişti, vız gelir pençeleri.

Buna karşılık Küçük Prens:

— Gezegenimde kaplan yok, hem de kaplanlar ot yemez ki, demişti.

Çiçek de yavaşça:

— Ben ot değilim, diye cevap vermişti.

— Özür dilerim...

— Kaplanlardan hiç korkmam, ama hava akımlarından çekinirim. Bir paravanınız yok mu sizin?

Küçük Prens de «Hava akımlarından çekinmek, olacak iş mi, bir bitki için?» diye düşündü. «Bu çiçek pek de nazlı.»

— Geceleri üstümü bir cam kavanozla örtersiniz. Burası çok soğuk. Hiç iyi

yerleşmiş değilsiniz. Benim geldiğim yer...

Ama sözünü bitiremedi:

O, Küçük Prens'in gezegenine tohum olarak gelmişti. Öbür dünyalardan bir şey görmüş olamazdı. Çiçek, beceriksizce kurduğu bu yalanı tutturamadığı için, utandı. İki üç defa öksürdü. Küçük Prens'i suçlu çıkarmak emeliyle sinirli sinirli:

— Hani o paravan?... diye sordu.

— Gidip getirecektim; ama konuşuyordunuz da...

Çiçek daha sert öksürmek için kendini zorladı. Küçük Prens'e vicdan azabı çekirtmek istiyordu.

- Böylece, Küçük Prens sevgisinden gelme iyi niyete rağmen çiçekten kuşkulanmağa başlamıştı. Tek tük önemsiz sözleri ciddiye almış, üzüm üzüm üzölmüştü.

Bir gün bana: «Onu dinlemeseydim keşke, dedi. Çiçeklere kulak asmamalı. Onları seyretmeli, koklamalı sadece. Benimki, gezenime misk gibi kokular saçıyordu. Ama ben tadına varamadım. Şu kaplan meselesine canım sıkılacağına, gülüp geçmeliydim...»

Daha da açılarak:

«Hiçbir şey anlayamadım,» dedi.

«Söylediğine değil, yaptığına bakmalıyım. Kokular saçıyor, içimi açıyordu. Ne diye bıraktım gittim onu! Nazlandığı halde beni sevdiğini anlamalıyım. Çiçeklerin bir günü bir gününe uymaz. Ama ben gençtim, toydum, sevemedim onu.»

9

Kaçmak için bir yaban kuşu sürüsünün göçünden yararlandı sanıyorum. Gideceğı gün erkenden gezegenini düzenledi. Yanardağlarının içini süpürdü. Lav püskürten iki yanardağı vardı. Sabah kahvaltısını ısıtmak için

Yanardağlarının içini iyice süpürdü.

çok işe yarıyordu bunlar. Bir de sönmüş yanardağı vardı. Ama ne olur, ne olmaz, onun da içini sildi. Temiz tutulunca, yanardağlar yavaşça ve sürekli olarak yanar, patlamaz. Biz, kendi dünyamızda yanardağlarımızı temizleyemeyiz. Boyumuz yetmez bu işe. Onun içindir ki, başımıza dert açarlar.

Küçük Prens biraz üzülerek yeni bitmiş baobab filizlerini de kopardı. Bir daha dönmeyeceğini sanıyordu. Günlük işleri o sabah pek hoşuna gitti. Çiçeğini son defa sulayıp cam altına koymağa hazırlanırken; gözyaşlarını zor tuttu.

— Hoşça kal, dedi çiçeğe.

Çiçek cevap vermedi.

— Hoşça kal!

Çiçek öksürdü, ama soğuk algınlığından değildi bu kez.

Neden sonra:

— Budalalık ettim, dedi, bağışla beni. Mutlu olmağa çalış.

Küçük Prens çiçeğin ona çıkışacağını sanmıştı. Cam şişesi elinde, şaşkın şaşkın bakıyordu. Çiçeğin bu tatlı uysallığına bir türlü akıl erdiremiyordu.

— Evet, seni seviyorum, dedi çiçek. Anlatamadım, suç bende. Önemi yok. Ama sen de benim kadar aptalmışsın. Mutlu olmağa çalış. Bıraksana şu camı elinden. Onu istemiyorum artık.

— Ya rüzgâr...

— O kadar da nezle değilim... Gecenin serin havası iyi gelir. Çiçek değil miyim?

— Ya hayvanlar...

— İki üç tırtıl gelmiş, ne çıkar! Onlara katlanmalı ki, kelebeklerle tanışayım. Kelebekler pek güzelmış. Sen gittikten sonra, bari onlar gelsin beni görmeye. Büyük hayvanlardan da korkmam, dikenlerim var, diyerek dört dikenini gösteriyordu safça.

Sonra da:

— Ne sallanıp duruyorsun öyle. Haydi, kararını verdin. Gideceksen git artık, dedi.

Gözyaşlarını belli etmek istemiyordu. Öyle gururlu bir çiçektir ki...

10

Küçük Prens, 325, 326, 327, 328, 329 ve 330 numaralı Asteroidlerin dolaylarında bulunuyordu. Vakit geçirmek ve memleket görmek için, önce onları gezdi.

Birincisinde bir kral oturuyordu. Kral erguvanlar, beyaz kürkler giymiş, çok sade fakat şahane bir taht'a kurulmuş oturuyordu. Küçük Prens'i görür görmez:

— İşte bir uyruğum, diye bağırdı.

Küçük Prens kendi kendine:

— Nasıl oldu da beni tanıdı, daha önce hiç görmemişti, diye düşündü. Bilmiyordu ki krallar için dünya çok basittir: Bütün insanlar uyruklarıdır.

Sonunda krallık edecek birini bulduğu için böbürlenmiş kral:

— Yaklaş da seni iyice göreyim, dedi.

Küçük Prens etrafa bakınıp oturacak yer aradı. Ama kralın kürk mantosu gezegeni baştan aşağı örtüyordu. Boş yer bulamadığından, ayakta durdu. Çok yorgun olduğu için de esnedi.

— Kral huzurunda esnemek görgü kurallarına aykırıdır, dedi kral. Yasaktır!

Küçük Prens utanarak:

— Elimde değil ki, dedi. Uzun bir yoldan geliyorum, hiç de uyumadım.

— Öyleyse, dedi kral, esnemeni emrediyorum. Yıllardır kimsenin esnediğini görmedim. Esneme denilen şeyi merak ediyorum. Haydi, bir daha esne! Bu bir buyruktur!

Küçük Prens'in yüzü kızardı:

— Olmuyor... bir daha olmuyor ki... dedi.

— Ha! Öyleyse, bir esnemeni, bir esnememeni emrediyorum

Kral biraz kekeledi, yüzünü ekşitti. Çünkü kral her şeyden önce otoritesine saygı gösterilmesini isterdi. Kendine karşı gelinmesine göz yummazdı. Mutlak bir kraldı o. Ama aynı zamanda çok iyi bir adam da olduğu için, akla yakın buyruklar verirdi.

«Bir generale deniz kuşu olmasını buyursam da, general sözümü yerine getirmese, suç generalin değil, benim olur» der dururdu.

Küçük Prens ürkek ürkek:

— Oturabilir miyim? diye sorunca,

— Oturmanı emrediyorum, dedi kral ve beyaz kürk mantosunun bir ucunu görkemle kaldırıp yer verdi.

Küçük Prens şaşıyordu: Gezegen minicikti, neyi yönetiyordu bu kral?

— Kral hazretleri, dedi, af buyurun. Bir sorum var.

Kral çabucak:

— Soru sormanı emrediyorum, dedi.

— Kral hazretleri neyi yönetiyorlar?

Kral kısaca:

— Her şeyi, dedi.

— Her şeyi mi?

Kral elini hafifçe kaldırıp kendi gezegeni-
ni, öbür gezegenleri ve yıldızları gösterdi.

— Bütün bunları mı?

— Bütün bunları.

Bu kral yalnız mutlak bir kral değil, aynı
zamanda evrensel bir kraldı.

— Yıldızlar da sözünüzü dinler mi?

— Elbette. Bir dediğimi iki etmezler. Di-
siplinsizliğe hiç göz yummam.

Kralın bu gücü Küçük Prens'i şaşırttı. Ken-
di elinde böyle bir güç olsaydı, günde kırk dört
kere değil, yetmiş iki kere, hatta yüz, iki yüz
kere güneşin batmasını seyredebilecekti. Hem
de iskemlesini çekmeğe hiç lüzum kalmadan!
O anda yapayalnız bıraktığı küçük gezegenini
hatırlayıp biraz içi burkuldu ve kraldan bir dilek
dilemeye karar verdi:

— Güneşin batmasını görmek isterim...
Hatırım için... Emredin de güneş batsın.

— Bir generale kelebek olup bir çiçekten
bir çiçeğe uçmasını veya bir trajedi yazmasını
veya deniz kuşu olmasını emretsem de gene-
ral emrimi yerine getirmese, suç kimde olur,
onda mı, bende mi?

— Sizde, dedi Küçük Prens, hiç
çekinmeden.

— Tamam, herkesten, yapabileceği şeyi
istemeli. Otorite de her şeyden önce akla da-
yanır. Sen kalkıp halkına kendilerini denize at-
malarını buyurursan, halk ayaklanır, devrim ya-
par. Akla yakın buyruklar verdiğim içindir ki, ye-
rine getirmelerini istemek hakkımdır.

Ama sorduğu soruyu hiç unutmayan Küçük Prens:

— Peki, güneş batışı ne olacak? diye hatırlattı.

— Bekle, istediğin olacak, isteğini yerine getireceğim. Ama yönetme biliminin yasaları gereğince, koşulların uygun düşeceği bir zamanı kollayacağım.

Küçük Prens:

— Ne zaman olacak bu? diye sordu.

Kral öksürdü, yutkundu, koca bir takvim karıştırdı, sonra da:

— Bu akşam, dedi, bu akşam sekize yirmi kala emirlerimin tam tamına yerine getirildiğini göreceksin.

Küçük Prens esnedi. Güneşin batmasını hemen görmediğine üzüliyordu. Biraz da canı sıkılmıştı artık. Krala:

— Benim burada işim kalmadı, dedi, gideyim.

Bir uyruk bulmuş olmakla övünen kral:

— Hayır, dedi, gitme. Seni bakan yaparım.

— Bakan mı? Ne bakanı?

— Adalet Bakanı.

— Yargılanacak kimse yok ki!

— Bilinmez, belki vardır. Bütün krallığını dolaşmış değilim daha. Çok yaşıyım, yürüyemiyorum, saltanat arabasına da yer yok buralarda.

Küçük Prens:

— Ben dört bir yana baktım, dedi ve

uzandı, gezegenin öbür yanına da bir göz attı. Orada da kimsecikler yok...

— Öyleyse kendi kendini yargıyorsın, dedi kral. Kendini yargılamak başkalarını yargılamaktan daha zordur. Kendini iyi yargılamayı başarırsan, gerçek bilgeliğe eriştin demektir.

— Ben kendimi nerde olsa yargılarım. Buraya yerleşmem gerekmez.

Kral:

— Hım, hım, diye yutkundu. Gezegenimin bir köşesinde yaşlı başlı bir fare var sanırım. Geceleri tıkırtısı duyulur. İstersen o fareyi yargıla. İkide bir ona ölüm cezası verirsin, hayatı senin adaletine bağlı olur. Ama ölmesin diye de, her seferinde bağışlarsın, başkası yok çünkü...

— Ben, dedi Küçük Prens, ölüm cezası vermekten hiç hoşlanmam. Gidiyorum artık.

— Hayır, gitme.

Küçük Prens yol hazırlığını bitirmişti; ama yaşlı kralı incitmemek için:

— Kral hazretleri emirlerini tam tamına yerine getirmemi istiyorlarsa, bana akla yakın bir emir versinler. Örneğin bir dakika içinde buradan gitmemi buyursunlar. Sanıyorum ki koşullar uygundur.

Kral hiç cevap vermeyince, Küçük Prens bir an durakladı, sonra içini çekerek yola çıktı.

Kral da çabuk çabuk:

— Seni elçi yapıyorum, diye bağırırdı ardından. Sesinde bütün otoritesi yankılanıyordu.

Küçük Prens yolculuğu sırasında: «Büyükler çok tuhaf insanlardır!» diye düşündü.

11

İkinci gezegende kendini beğenmişin biri oturuyordu. Küçük Prens'i uzaktan görünce:

— Ha, ha! İşte hayranlarımdan biri ziya-
retime geliyor, diye bağırdı.

Öyle ya, kendini fazla beğenen insan,
dünyada herkesi kendine hayran sanır.

— Günaydın, dedi Küçük Prens,
şapkanız ne garip!

— Selam ver-
meye yarar. Beni al-
kışladıkları zaman,
şapkamı çıkarır, selam
veririm. Ne yazık ki
buralara uğrayan yok.

Küçük Prens:

— Ha, öyle mi?
dedi, ama anla-
yamadı.

— Ellerini çırp!
Küçük Prens el-
lerini çırpı. Kendini
beğenmiş adam da
alçak gönüllü bir
tavırla şapkasını
çıkartıp selam verdi.

Küçük Prens de:

«Burası kralın gezegeninden daha eğlenceli bir yer» diye düşündü ve alkışlamaya başladı. Kendini beğenmiş, şapkasını çıkarıp yine selam verdi. Bu oyun beş dakika böylece sürüp gidince, Küçük Prens'in canı sıkıldı:

— Peki, şapkanızı aşağıya indirmeniz için ne yapmalı? diye sordu.

Ama öteki bu soruyu duymadı bile, onun gibi kendini beğenmişler yalnız alkışları duyarlar.

— Bana çok mu hayransın? diye sordu.

— Hayran olmak ne demek?

— Hayran olmak, benim, gezegenin en güzel, en iyi giyinmiş, en zengin, en zeki adamı olduğumu kabul etmektir.

— İyi ama gezegeninde yapayalnızsın!

— Ne olacak, hatırım için, bana hayran ol.

Küçük Prens omuzlarını silkerek:

— Peki, dedi, sana hayranım. Ama ne işine yarayacak?

Sonra da kalktı gitti. Yolda: «Büyükler amma da tuhaf insanlarmış» diye düşündü.

12

Daha ilerdeki gezegende ayyaşın biri oturuyordu. Küçük Prens orada az kaldı, ama bu ziyareti onu acı acı düşündürdü. Ayyaşı bir sürü boş şişeyle bir sürü dolu şişe karşısında oturmuş, sessizce içer görünce:

— Ne yapıyorsun? diye sordu.

Ayyaş korkunç bir bakışla:

— İçiyorum, dedi.

— Neden içiyorsun?

— Unutmak için.

Küçük Prens ona acımağa başladı:

— Neyi unutmak için? diye sordu.

Ayyaş başını öne eğerek:

— Utandığımı unutmak için, dedi.

Küçük Prens ona yardım etmek istiyordu:

— Neden utanıyorsun?

Ayyaş:

— İçmekten, diye cevap verdi, sonra sustu, artık tek bir şey söylemedi.

Küçük Prens de düşünceli, yoluna devam etti. Yolda: «Büyükler çok, ama çok acayip» diye düşündü.

Dördüncü gezegen işadaminın gezege-
niydi. Bu adamın o kadar işi vardı ki, Küçük
Prens gelince, başını bile kaldırmadı.

— Günaydın, dedi Küçük Prens, siga-
ranız sönmüş.

— Üç, iki daha beş eder. Beş, yedi daha
on iki. On iki, üç daha on beş. Günaydın. On
beş, yedi daha yirmi iki. Yirmi iki, altı daha yirmi
sekiz. Bir daha yakmağa vaktim yok. Yirmi altı,
beş daha otuz bir. Of! Beş yüz bir milyon altı
yüz yirmi iki bin yedi yüz otuz bir ediyor.

— Beş yüz milyon ne?

— Hım! Daha burada mısın sen? Beş
yüz milyon... neydi?... O kadar işim var ki, ne
olduğunu unuttum. Ben ciddi bir adamım, boş
lafıla vakit geçirmem! İki, beş daha yedi eder...

Bir soru sordu mu, taş çatlasa ondan vaz-geçmeyen Küçük Prens:

— Beş yüz bir milyon ne? diye sordu.

İşadımı başını kaldırdı:

— Bu gezegende elli dört yıldır otu-
rum, çalışmama yalnız üç kez ara vermek zo-
runda kaldım. Bir kez yirmi yıl önce, bir böcek
çıkageldi. Allah bilir nerden, korkunç bir
gürültü çıkartıyordu. Onun yüzünden toplamda
dört yanlış çıktı. İkincisinde bir romatizma krizi
geçirdim, on bir yıl önce.

Tabii benim hareket yapacak, gezmeğe
gidecek vaktim yok ki... Ciddi bir adamım ben.
Şimdi de... sen geldin işte!... Ne diyordum: Beş
yüz bir milyon...

— Ama ne? Beş yüz bir milyon ne?

İşadımı kurtuluş yolu olmadığını anladı:

— Ara sıra gökte gördüğümüz o küçük
şeylerden.

— Sinek mi?

— Yok canım, o parlayan küçük şeyler...

— Arı mı?

— Değil. Tembellerin düşlerine giren o
pırıl pırıl şeyler var ya, onlardan. Ama ben ciddi
bir adamım. Düş kurmam.

— Ha, anladım, yıldızları diyorsun.

— Evet, yıldızları.

— Peki, ne yaparsın beş yüz bir milyon
yıldızla?

— Beş yüz bir milyon altı yüz yirmi iki bin
yedi yüz otuz bir. Ben ciddi bir adamım, hesa-
bımı bilirim. -

— Yıldızlarla ne yaparsın?
— Ne mi yaparım?
— Evet.
— Hiç, onlara sahibim.
— Yıldızlara sahip misin?
— Evet.
— Ben bir kral bilirim...
— Krallar sahip olmaz, yönetirler. Ayı ayrı şeylerdir bunlar.

— Peki, yıldızlara sahip olmak neye yarar?

— Zengin olmağa yarar.
— Zengin olmak neye yarar?
— Daha başka yıldızlar varsa, onları da satın almağa.

Küçük Prens: «Bu adamın kafası az çok benim ayaşındaki gibi çalışıyor» diye düşündü. Ama yine de bir soru sormaktan alamadı kendini.

— Yıldızlara nasıl sahip olunur?

İşadamı yüzünü ekşiterek:

— Yıldızlar kimin malıdır? diye karşılık verdi. °

— Bilmem. Kimsenin.

— O halde benimdir. Onlara sahip olmak ilkin benim aklıma geldi.

— Bununla iş biter mi?

— Elbette. Sahibi olmayan bir elmas bulursan, o elmas senindir. Sahibi olmayan bir ada bulursan, o ada senindir. Bir buluş yaparsan patentini alırsın, buluş senin olur. Madem ki yıldızlara sahip olmak benden önce kimsenin aklına gelmedi, yıldızlar benimdir.

— Bu doğru, dedi Küçük Prens. Ama ne yapıyorsun yıldızları?

— Yönetiyorum. Sayıyorum, bir daha sayıyorum. Güç iş. Ama ben ciddi bir adamım.

Küçük Prens öğreneceğini öğrenmiş değildi daha.

— Bir boyun atkısı benimse, onu boynuma dolar, alıp götürürüm istersem. Bir çiçek benimse, koparır götürebilirim onu. Ama sen yıldızları koparamazsın ki!

— Hayır ama bankaya koyabilirim.

— O da ne demek ki?

— Ne olacak, yıldızlarımın sayısını bir kâğıda yazar, sonra kâğıdı çekmeceye koyar, kilitlerim.

— Bu kadar mı?

— Daha ne olsun!

Küçük Prens: «Eğlenceli bir iş, diye düşündü. Ama pek ciddi değil. Şiir gibi bir şey. Ciddilik üzerinde Küçük Prens'in görüşleri büyüklerin görüşlerine hiç uymuyordu.

— Benim her gün suladığım bir çiçeğim var, dedi. Haftada bir süpürdüğüm üç yanardağım var; biri sönmüştür, ama ne olur ne olmaz, gene süpürürüm. Ben yanardağlarıma da, çiçeğime de yararlı oluyorum. Ama sen yıldızlar için yararlı değilsin ki...

İşadamı ağızını açtı, ama cevap bulamadı. Küçük Prens de çekti gitti.

Yol boyunca kendi kendine: «Büyükler büsbütün acayıpmiş» diye düşündü durdu.

Beşinci gezegen çok ilginç bir gezegendi. Hepsinden küçüktü. Üstünde ancak bir sokak feneri ile bir fenerciye yer vardı. Küçük Prens gökyüzünün ortasında, evleri, insanları olmayan bir gezegende fenerle fenercinin ne işi olur, diye düşünüyor, bir türlü anlayamıyordu. Yine de kendi kendine:

— Bu adam belki gülünç, ama kraldan, kendini beğenmiş, işadamından ve ayyaştan daha gülünç değil ya! Hiç olmazsa yaptığı işin bir anlamı var. Fenerini yaktığı zaman, bir yıldız daha, yahut bir çiçek yaratmış gibi oluyor. Fenerini söndürdüğü zaman da, çiçeği veya yıldızı uyutuyor. Güzel bir iş bu! Madem ki güzel, yararlı olsa gerek.

Gezegene ayak basar basmaz, fenerciyi saygıyla selamladı:

— Günaydın. Fenerini neden söndürdün?

— Emir böyle, dedi fenerci. Günaydın.

— Emir nedir?

— Feneri söndürmek. Tünaydın, dedi ve feneri yine yaktı.

— Peki, neden yine yaktın?

— Emir böyle.

— Anlamıyorum, dedi Küçük Prens.

— Anlayacak bir şey yok. Emir emirdir. Günaydın, dedi ve feneri yine söndürdü.

Sonra kırmızı çizgili mendilini çıkarıp, alnını sildi.

— Korkunç bir mesleğim var, dedi. Eskiden bu işin bir anlamı vardı: Feneri sabah söndürür, akşam yakardım. Gündüz dinlenir, gece de uyurdum...

— Sonra emir mi değişti?

— Emir değişmedi, işte mesele de orada. Gezegen her yıl daha çabuk dönmeye başladı, ama emir değişmedi.

— Ne oldu?

— Ne olacak, gezegen şimdi dakikada bir dönüyor, benim de rahatım-huzurum kalmadı. Feneri dakikada bir yakıp, dakikada bir söndürüyorum.

— Amma da tuhaf! Senin gezegeninde günler bir dakika mı sürer?

— Hiç de tuhaf değil. Seninle konuşmaya başlayalı bir ay oldu.

— Bir ay mı?

— Evet, otuz dakika, yani otuz gün. Tünaydın.

Fenerci fenerini yine yaktı. Küçük Prens fenercinin yüzüne baktı. Emre böylesine sadık kalan bu adamı sevdi. Bir zamanlar güneşin batışını görmek için iskemlesini nasıl oradan oraya çektiğini hatırladı.

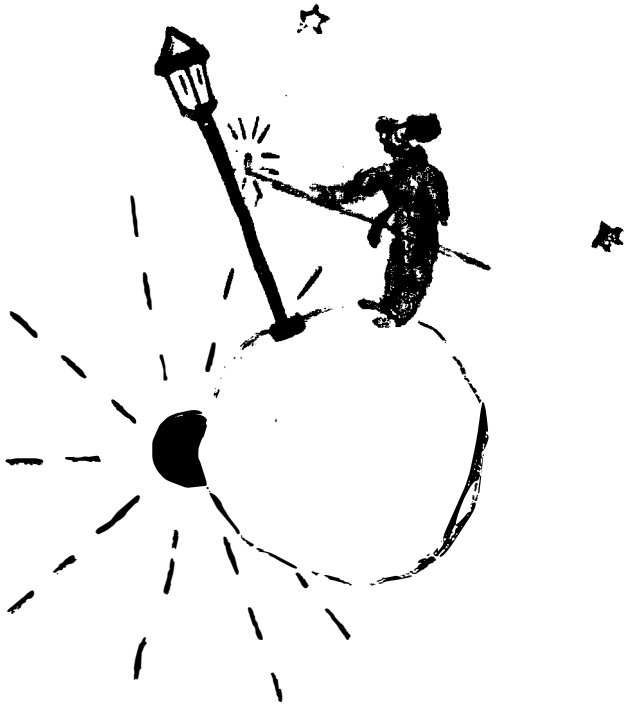
— Dinle... dedi, istediğin zaman dinlenebilmen için bir çare biliyorum.

Fenerci de:

— Aman söyle, diye yalvardı.

Öyle ya, insan hem emre sadık, hem tembel olabilir. Küçük Prens devam etti:

— Bak, gezegenin o kadar küçük ki, üç

- Berbat bir iş benimkisi.

adım atsan, çevresinde dönüverirsin. Hep güneşte kalabilmen için, yavaş yavaş yürü. Dinlenmek istediğin zaman, yürürsün, gündüzler de dilediğin kadar uzar.

— Neye yarar? dedi fenerci. Benim hayatta tek dilediğim uyumaktır.

— Aksilik, dedi Küçük Prens.

— Aksilik ya. Günaydın, dedi fenerci ve fenerini gene söndürdü.

Küçük Prens yolunda giderken, şöyle düşündü: «Bu fenerciyi tanısalar, kral da kendini beğenmiş de, işadamı da onu hor görürlerdi. Oysa bence içlerinde bir bu adam gülünç değil. Belki kendisinden başka bir şeyle uğraştığı için, gülünç değil.

Esefle içini çekerek kendi kendine dedi ki:

— Bu adam, dost olabileceğim tek insandı. Ne var ki gezegeni çok küçük, iki kişilik yer yok.

Ama Küçük Prens asıl başka bir şeye üzülüyordu, kendi kendine açıklamaktan çekindiği bir şeye: Bu mutlu gezegende yirmi dört saatte, bin dört yüz kırk kere güneşin batışını görebilecekti!

15

Altıncı gezegen beşinciden altı kez büyüktü. İçinde, cilt cilt kocaman kitaplar yazan yaşlı bir bay oturuyordu.

Küçük Prens'i görünce:

— Bak, bir kâşif geliyor, diye bağırdı.

Küçük Prens masanın üstüne oturdu, biraz soluk aldı. Yolculuktan yorgun düşmüştü.

Yaşlı bay:

— Nereden geliyorsun? diye sordu.

— Bu büyük kitap da ne? dedi Küçük Prens. Ne yapıyorsunuz burada?

— Ben coğrafyacım.

— Coğrafyacı olmak ne demek?

— Coğrafyacı denizlerin, ırmakların, şehirlerin, dağların, çöllerin nerede bulunduğunu bilen bir bilgindir.

— Oo... çok ilginç bir iş! İşte gerçekten bir meslek, dedi Küçük Prens ve çevresine bir göz gezdirdi.

Böyle görkemli bir gezegen görmemişti daha.

— Gezegeniniz pek güzel. Okyanusları var mı?

- Bilemem.
- Nasıl olur? (Küçük Prens hayal kırıklığına uğramıştı.) Dağlar var mı?
- Onu da bilemem.
- Peki, şehirler, ırmaklar, çöller mi var?
- Onu da bilemem.
- Peki, coğrafyacı değil misiniz?
- Coğrafyacım, ama kâşif değilim. Kâşifim de yok. Coğrafyacı dünyayı dolaşıp da, şehirleri, ırmakları, dağları, denizleri, okyanusları, çölleri sayamaz. Onun dolaşacak vakti yoktur. Yazı masasından ayrılmaz. Ama kâşifleri kabul eder, onlara soru sorar, anılarını not eder. Sonra kâşifin anlattıklarını ilginç bulursa, önce kâşifin ahlakı üstüne bir araştırma yaptırır.
- Ne diye?
- Çünkü kâşif yalan söyleyecek olursa, coğrafya kitabında korkunç yanlışlar çıkabilir. Hele kâşif içkiye düşkünse, iş büsbütün karışır.
- Neden?
- Çünkü sarhoşlar çift görür. Bir dağ olan yerde iki dağ gösterebilir.
- Ben öyle bir adam biliyorum ki, pek kötü bir kâşif olurdu.
- Olabilir. İlk araştırma iyi sonuç verirse, kâşifin buluşu üzerine de bir araştırma yapılır.
- Gidip yerinde mi kontrol edilir?
- Yoo... o zor iş! Kâşiften kanıtlar istenir. Örneğin, büyük bir dağ buldum, derse, büyük taşlar getirip göstermesi gerekir.
- Coğrafyacı birden coştı:

— Sen uzak yerlerden geliyorsun, kâşifsin. Gezenini anlat bana.

Defterini açtı, kalemini yonttu. Adet öyledir: Kâşiflerin anlattıkları önce kalemle kaydedilir. Kâşif söylediklerinin doğruluğunu kanıtladıktan sonradır ki, notlar mürekkeple yazılır.

— Başla bakalım, dedi coğrafyacı.

— Eh, benim yerim pek ilgi çekici değildir, küçük bir yerdir. Üç yanardağım var. İki yanar, biri sönmüştür. Ama belli olmaz, bir gün gene yanacağı tutar.

— Belli olmaz, dedi coğrafyacı.

— Bir çiçeğim de var.

— Çiçekleri kaydetmeyiz.

— Neden? En güzel şeyim o.

— Çünkü çiçekler fani şeylerdir.

— Fani de ne demek?

— Coğrafya kitapları dünyanın en ciddi kitaplarıdır. Hiç modası geçmez. Bir dağın yer değiştirdiği kırk yılda bir görülür. Bir okyanusun kurduğu da pek görülmez. Biz kalıcı şeyleri yazarız.

Küçük Prens sözünü keserek:

— Ama yanardağlar tekrar yanabilir, dedi. Fani ne demek?

— Yanardağlar sönmüş olsun, yanar olsun, bizim için hepsi bir. Bizi ilgilendiren dağın kendisidir. Dağ dağ olmaktan çıkmaz ya.

Ama ömründe sorduğu sorudan vazgeçmeyen Küçük Prens direndi:

— Peki, ama fani ne demek?

— Fani, ortadan kaybolmağa, yok olmaya mahkûm demektir.

— Çiçeğim ortadan kaybolmağa mahkûmu?

— Elbette.

Küçük Prens de: «Çiçeğim fanidir» diye düşündü. «Çiçeğimin, kendisini savunması için yalnız dört diken var ve onu yapayalnız bıraktım gezegenimde!»

İlk defa olarak pişmanlık duydu. Kendi kendine cesaret vererek, coğrafyacıya:

— Nereleri gidip görmemi salık verirsiniz? diye sordu.

— Dünya denilen gezegeni. İyi bir şöhreti vardır...

Küçük Prens de çiçeğini düşünürken yola koyuldu.

16

Yedinci gezegen Dünya denilen gezegendi.

Dünya herhangi bir gezegen değildir! Zenci krallar da içinde olmak üzere, yüz on bir kral, yedi bin coğrafyacı, dokuz yüz bin işadamı, yedi buçuk milyon ayyaş, üç yüz on milyon kendini beğenmiş adam, yani aşağı yukarı iki milyar yaşlı başlı insan vardır.

Dünyanın ölçüleri üstüne bir fikir edinmeniz için, şunu da söyleyeyim ki, elektrik keşfedilmeden önce, dünyanın altı kıtası, dört yüz altmış iki bin beş yüz on bir, yani bir ordu

sokak fenercisi beslemek zorundaydı.

Uzaktan bakılınca, olağanüstü bir manzara görölürdü. Bu fenerci ordusunun hareketleri bir opera balesindeki gibi düzenliydi. Başta Yeni Zelanda ve Avustralya fenercileri gelir. Bunlar fenerlerini yaktıktan sonra, gider yatarlar. Sonra sıra Çin ve Sibiry fenercilerine gelir. Bunlar da oyunlarını oynar, kulislere çekilirler. Daha sonra Rusya ile Hindistan'dakilere sıra gelir. Sonra Afrika ile Avrupa fenercileri, sonra Güney Amerika'nınkiler. En sonunda Kuzey Amerika fenercileri sahneye çıkar. Hiçbiri de sıralarını şaşırılmazlardı. Müthiş bir şeydi.

Yalnız Kuzey Kutbu'nun tek fenerini yakan fenerciyle Güney Kutbu'nun tek fenerini yakan fenerci tembel, işsiz bir hayat sürerler: Onlara yılda iki kez iş düşerdi.

17

İnsan nükte yapayım derken, hafiften gerçeklerden uzaklaşıp, abartılı şeyler söyleyebilir. Ben de fenercilerden söz ederken, pek o kadar dürüst davranmadım. Sakın, dünyamızı bilmeyenlere yanlış bir fikir vermiş olmayayım! İnsanlar dünyamızda pek az yer tutar. Dünyanın iki milyar nüfusu, bir mitingde olduğu gibi, azıcık sıkışarak yanyana duracak olsalar, yirmi mil uzunluğunda ve yirmi mil genişliğinde bir meydana rahat sığabilirler.

Pasifik adalarının herhangi birinde bütün insanlara yer vardır.

Büyükler bu sözüme inanmazlar elbette. Onlar çok yer tutmak iddiasındadır, kendilerini baobablar kadar önemli sanırlar. İsterseniz, onlara bunu, şöyle bir hesaplamalarını salık verin. Sayılara bayıldıkları için, bu iş hoşlarına gider. Ama sakın siz bu hesaba girişmeyin. Zaman kaybedersiniz. Bana güveniniz var nasıl olsa.

Küçük Prens, Dünyaya ayak bastığı za-

man, kimseyi görmediğine şaşıtı. Yanlış gezegene geldiğini sanmak üzereydi ki, kumda ay rengi bir çember kımıldadı.

Küçük Prens rasgele bir şey söyledi:

— İyi geceler!

Yılan da:

— İyi geceler, dedi.

— Hangi gezegene düştüm?

— Dünyaya, Afrika'ya.

— Ha! Kimsecikler yok mu dünyada?

— Burası çöl, çöllerde kimse olmaz.

Dünya büyüktür.

Küçük Prens bir taşın üstüne oturdu, gözlerini gökyüzüne dikerek:

— Acaba, dedi, herkes geldiği gezegene bir gün dönebilsin diye mi, yıldızlar parlıyor? Bak benim gezegenime. Tam tepemizde duruyor... Ama ne uzak!

— Gezegenin çok güzel, dedi yılan. Senin burada işin ne?

— Bir çiçekle aram açıldı.

— Ya...

İkisi de sustu. Sonunda Küçük Prens:

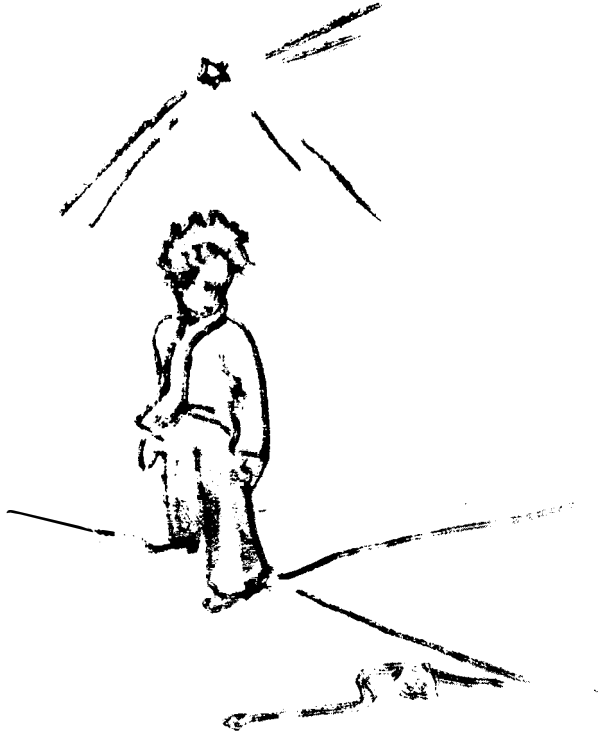
— İnsanlar nerede? diye sordu. Çölde biraz yalnızlık duyuluyor.

— İnsanlar arasında da yalnızlık duyarsın, dedi yılan.

Küçük Prens yılanı uzun uzun baktı.

— Ne tuhaf hayvansın, dedi, parmak gibi incesin...

— Ben bir kral parmağından daha kudretliyim...

- Ne tuhaf hayvansın, dedi, parmak gibi incedin.

Küçük Prens gülümsedi:

— Ne kadar kudretli olacaksın... Ayağın yok, bacağın yok, yolculuk bile edemezsin...

— Seni bir geminin götüremeyeceği yerlere ben götürebilirim.

Yılan, Küçük Prens'in bacağına bir altın bilezik gibi sarıldı.

— Dokunduğum adamı geldiği toprağa geri veririm, dedi. Ama sen safsın, yıldızlardan gelmesin...

Küçük Prens hiç cevap vermedi. Yılan:

— Acıyorum sana, dedi. Bu taştan dünyada sen çok zayıfsın. Bir gün gezegenini fazla özleyecek olursan, sana yardım edebilirim. Seni...

— Anladım, anladım, dedi Küçük Prens. Neden hep böyle, bilmece gibi konuşuyorsun?

Yılan da:

— Bilmecelerin hepsini ben çözerim, dedi ve sustular.

18

Küçük Prens çölü geçti, geçerken de bir tek çiçeğe rastladı. Üç yapraklı, ufak tefek değersiz bir çiçek.

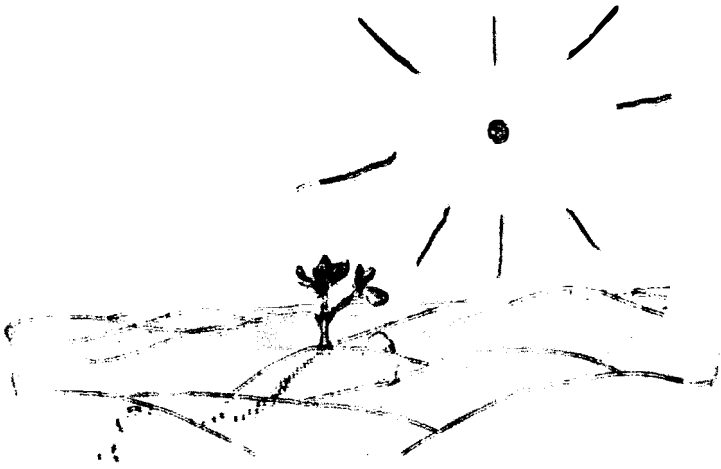
— Günaydın, dedi Küçük Prens.

— Günaydın, dedi çiçek.

Küçük Prens nazıkçe sordu:

— İnsanlar nerede?

Çiçek bir gün bir kervan görmüştü.

— İnsanlar mı? Altı, yedi kadar vardır, sanırım. Onları birkaç yıl önce gördüm. Ama nerede oldukları bilinmez. Rüzgâr dolaştırır onları. Kökleri yok, bu yüzden çok çekiyorlar.

— Hoşçakal, dedi Küçük Prens.

— Güle güle, dedi çiçek.

19

Küçük Prens yüksek bir dağın tepesine çıktı. O güne kadar dağ olarak yalnız kendi üç yanardağını görmüştü. Onlar da dizine kadar gelirdi. Sönmüş yanardağını da iskemle niyetine kullanırdı. «Böyle yüksek bir dağın doruğundan bütün gezegeni ve insanların hepsini görürüm». diye düşünüyordu. Ama sivri tepelerden ve keskin kayalardan başka bir şey göremedi.

- Ne kadar kuru, sivri, sert ve ürkütücü bir gezegen...

Belki bir duyan olur diye:

— Günaydın, diye bağırdı.

Yankı da:

— Günaydın... günaydın... günaydın... dedi.

— Kimsiniz?

— Kimsiniz... kimsiniz... kimsiniz...

— Arkadaş olalım... çok yalnızım.

— Çok yalnızım... çok yalnızım... çok yalnızım...

Küçük Prens: «Amma da garip gezegen, diye düşündü. Ne kadar kuru, sivri, sert ve ürkütücü bir gezegen... İnsanlarında da hayal gücü denilen şeyden eser yok. Ne desem onu tekrar edip duruyorlar. Benim çiçeğim hep kendiliğinden söze başladı...»

20

Sonunda, Küçük Prens uzun zaman kumlar, kayalar, karlar arasında yürüye yürüye bir yol buldu. Yolların hepsi de insanlara varır.

— Günaydın, dedi.

Bir gül bahçesine gelmişti. Güller de:

— Günaydın, diye cevap verdiler.

Küçük Prens güllere baktı. Hepsi de kendi çiçeğine benziyordu. Hayretle:

— Kimsiniz? diye sordu.

— Gülüz, dediler.

— Ya...

Küçük Prens çok üzüldü. Çiçeği, ona

dünyada biricik olduğunu söylemişti. Oysa burada, bir tek bahçede tıpkı onun gibi beş bin kadar çiçek vardı.

«Bir görse bu gülleri, pek kızardı, diye düşündü. Öksürmeğe başlar, işin gülünç tarafını unutturmak için, ölüm terleri döker, ben de ister istemez ona bakardım, yoksa beni küçük düşürmek için gerçekten ölüverir...

Sonra düşündü: «Ben dünyada eşi olmayan biricik çiçeğim var bilir, kendimi zengin sayardım. Oysa ki, herkesin bildiği güller gibi bir gülüm varmış. Bu çiçek ve dizime gelen üç yanardağımla —biri de belki büsbütün

sönmüştür_ ben hiç de büyük bir Prens
değilmişim...» dedi ve çayıra uzanarak ağladı.

Sonra, kendini çayıra atıp ağladı.

O anda karşısına tilki çıktı.

— Günaydın, dedi.

— Buradayım, elma ağacının altında.

— Kimsin? Pek güzelsin.

— Ben bir tilkiyim.

— Gel oynayalım, çok canım sıkılıyor...

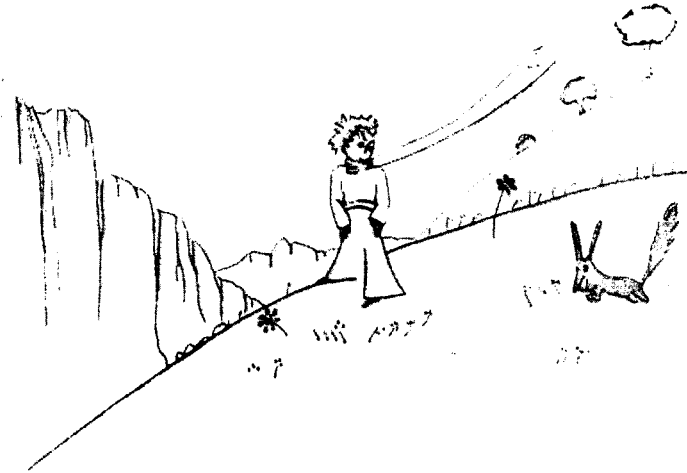
— Ben seninle oynayamam, evcil değilim.

Küçük Prens:

— Ha, kusuruma bakma, dedi. Sonra düşündü:

— Evcilleştirilmek de ne demek? diye sordu.

— Sen buralı değil misin? Ne arıyorsun buralarda?

— İnsanları arıyorum. Evcil ne demek?
— İnsan dediğin tüfeğini alır, ava gider.
Hoş bir şey değil bu. Tavuk da yetiştirirler.
Bütün kaygıları bu. Tavuk mu arıyorsun?

— Hayır. Dost arıyorum. Evcil ne demek?
— Onun ne demek olduğu çoktan unutuldu
gitti. Evcilleştirmek, "bağ"lar yaratmak demektir.

— "Bağ"lar yaratmak mı?
— Öyle ya! Sen bugün benim için, binlerce küçük çocuk arasında bir çocuksun. Seninle bir alışverişim yok. Senin de bana ihtiyacın yok. Ben de senin için binlerce tilki arasında bir tilkiyim. Ama beni evcilleştirirsen birbirimize bağlanırsın, benim sana, senin de bana ihtiyacın olur. Ben senin için dünyada biricik tilki, sen de benim için dünyada biricik çocuk olursun.

— Anlamağa başlıyorum, dedi Küçük Prens. Bir çiçek var... O beni evcilleştirdi, sanıyorum.

— Mümkün. Dünyada her şey olur.

— Yoo... bu dünyada değil.

Tilki hayretle:

— Başka bir yıldızda mı?

— Evet.

— O yıldızda avcı var mı?

— Yok.

— Yaa; güzel, Tavuk var mı?

— Yok.

Tilki içini çekerek:

— Hiçbir şey tam olmaz ki... dedi. Sonra yine konuşmağa devam etti:

— Hayatım pek tekdüze. Ben tavukları avlarım, insanlar da beni. Tavukların hepsi birbirine benzer. İnsanların da hepsi birbirine benzer. Canım sıkılıyor artık. Ama beni evcilleştirirsen, hayatım aydınlanmış gibi olur. Hiç kimseninkine benzemeyen bir ayak sesi tanımış olurum. İnsanların ayak sesi beni ürkütür; duyar duymaz, toprak altına sığınırım. Senin ayak sesin ise, tatlı bir türkü gibi, beni toprak altındaki deliğimden çıkaracak. Sonra bak, orada buğday tarlalarını görüyor musun? Ekmek yemediğimden, buğdayın benim için değeri yoktur. Buğday tarlası bana hiçbir şey hatırlatmaz. Yazık değil mi? Ama senin saçların buğday sarısı. Beni evcilleştirdiğin zaman, ne güzel olacak, buğday bana senin saçının rengini hatırlatacak. Buğday tarlasında esen rüzgârın sesini de seveceğim...

Tilki sustu, uzun uzun baktı:

— Ne olursun, dedi, beni evcilleştir.

— Canıma minnet, ama çok vaktim yok. Dostlar edinmeliyim, birçok şeyler öğrenmeliyim.

— Yalnız evcilleştirdiğin şeyi öğrenebilirsin. İnsanlar öğrenmek için vakit bulamaz oldular. Satıcılardan her şeyi hazır satın alıyorlar. Dost satan satıcı olmadığı için de, dostsuz kalıyorlardı. Bir dost istiyorsan, beni evcilleştir.

Küçük Prens:

— Seni evcilleştirmek için, ne yapmalıyım? diye sordu.

— Sabırlı olmalısın. Önce çayırda ben-
den biraz ötede otur. Ben seni yandan şöyle
bir süzüveririm. Sen de bir şey söylemezsin.
Konuşmak birçok anlaşmazlıklara yol açar. Her
gün biraz daha yakın oturursun bana...

Küçük Prens ertesi gün yine geldi. Tilki:

— Keşke aynı saatte gelseydin, dedi.
Her gün akşam dörtte gelersen, saat üçte sevin-
meğe başlarım. Vakit geçtikçe, mutluluğum ar-
tar. Tam dörtte heyecanlanmağa, merak
etmeğe başlarım. Böylece mutluluğun değerini
anlarım. Ama her gün başka saatte gelersen,
seni karşılamak için, ne zaman «yüreğimi
hazırlayacağımı» bilemem.. Töre lazım insana.

Küçük Prens:

— Töre nedir? diye sordu.

— Töre de unutuldu gitti. Bir günün öbür
günlerden , bir saatin öbür saatlerden farklı ol-
ması için töre lazım. Örneğin avcılarımın da
töreleri var. Perşembe günleri köy kızlarıyla
hora tepeler. Perşembe günleri onların bay-
ram günüdür. Ben de o gün bağlara kadar

uzanabilirim. Avcıların
belli bir eğlence günü
olmasa, günler hep bir-
birine benzer, be-
nim de serbest
günüm olmaz.

Küçük Prens
böylece tilkiyi ev-
cilleştirdi. Ayrılma
saati yaklaşıncı, tilki

*Hep aynı saatde gelsen daha iyi olur.
Sözelimi öğleden sonra saat dörtde gelecek olsan
ben saat üçte mutlu olmaya başlarım.*

— Ah, ah! dedi, çok ağlayacağım...

Küçük Prens de:

— Suç sende, dedi. Ben sana kötülük etmek istemedim, ama sen «beni evcilleştir» diye tutturdun...

— Tabii.

— Ama şimdi ağlayacaksın.

— Tabii.

— Ne kazandın bu işte?

Tilki:

— Çok kazandım, dedi. Buğdayın rengini bir düşün.

Sonra da:

— Git, bir daha gülleri gör. Onlara bakarken, senin gülünün dünyada biricik olduğunu anlayacaksın. Sonra gel veda-laşalım. Sana bir sır hediye edeceğim.

Küçük Prens gitti gülleri görmeğe. Onlara:

— Siz benim gülüme hiç benzemiyorsunuz. Siz hiçsiniz, dedi. Kimse sizi evcilleştirmede, siz de kimseyi evcilleştirmediniz. Benim tilkim gibisiniz. Eskiden o da binlerce tilki arasında bir tilkiydi. Ama ben onu dost edindim, şimdi dünyada biriciktir.

Gülleri bu sözlere üzdüler, utandılar. Ama Küçük Prens bununla kalmadı:

— Güzelsiniz, ama boşsunuz, dedi. Kimse size canını feda etmez. Rasgele biri benim gülümü görse, size benziyor sanır. Ama o tek başına sizin hepinize bedeldir. Çünkü ben onu suladım, cam şişeyle örttüm, parmaklıklarla korudum. Onun uğruna tırtılları öldürdüm (ama

hepsini değil, tabii, iki üç tanesini bıraktım, kelebek olsunlar). Onun övünmelerini, dert yanmalarını, ikide bir susmalarını dinledim. Çünkü o benim gülümdür.

Sonra tilkinin yanına döndü:

— Hoşça kal, dedi.

— Güle güle git. Sırrımı sana söyleyeyim, çok basit: İnsan en iyi gönöl gözüyle görür. İçyüzünü göz sezemez, gönöl sezer.

Küçük Prens de unutmamak için:

— İçyüzünü göz sezemez, gönöl sezer, diye tekrarladı.

— Gülünün değeri, ona verdiği emekle ölçölür.

Küçük Prens de unutmamak için:

— Gülümün değeri, ona verdiği emekle ölçölür, dedi.

— İnsanlar bu gerçekleri unuttular. Ama sen unutma. Evcilleştirdiğin her şeyden sorumlusun, ömrünün sonuna kadar. Gülünden sorumlusun...

Küçük Prens unutmamak için tekrarladı:

— Gülümden sorumluyum...

22

Günaydın, dedi Küçük Prens.

Günaydın, dedi demiryolu makasçısı.

Ne iş görüyorsun? diye sordu Küçük Prens.

— Yolcuları binlik destelere ayırıyorum. Yolcu yüklü trenleri bir sağa, bir sola gönderiyorum.

Derken ışıklarla donatılmış bir hızlı tren, yıldırım gibi, gök gürlercesine geçti. Makasçı kulübesi titredi.

— Amma da çabuk gidiyorlar, dedi Küçük Prens. Ne arıyorlar acaba?

Makasçı:

— Lokomotifteki adam bile bilmez ne aradıklarını, demeğe kalmadı, aksi yönden ışıklarla donatılmış bir tren daha gürledi gitti.

Geri mi döndüler artık? diye sordu Küçük Prens.

— Onlar değil bu. Biri gider, biri gelir.

— Gittikleri yerden hoşlanmadılar galiba.

— İnsan, bulunduğu yerden hiç hoşlanır mı? dedi makasçı.

Işıklarla donatılmış üçüncü bir tren gürledi geçti.

— Bunlar ilk treni mi kovalıyorlar?

— Hiçbir şey kovalamazlar. Trenin içinde ya uyurlar, ya esnerler. Yalnız çocuklar burunlarını camlara dayayıp, dışarı bakarlar.

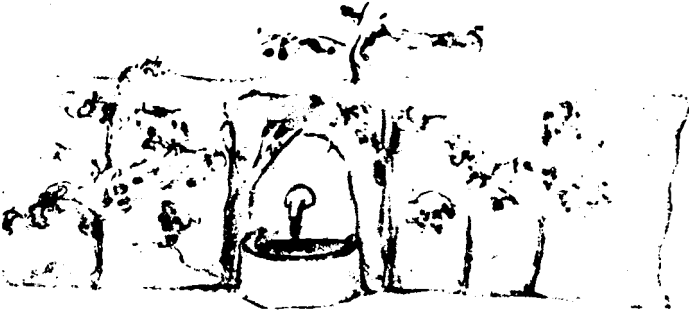
— Çocuklar ne aradıklarını bilirler, dedi Küçük Prens. Çocuklar bir bez bebeğe emek verir, bebeği değerlendirirler; ellerinden alırsan o bebeği, ağlarlar.

Ne mutlu çocuklara! dedi makasçı.

— Günaydın, dedi Küçük Prens.

— Günaydın, dedi satıcı.

Satıcı susuzluğu gideren son moda haplar satıyordu. Haftada bir hap yuttunuz mu, artık susamak nedir, bilmezsiniz.

Küçük Prens sordu:

— Bu hapları ne diye satıyorsun?

— Vakit kazandırmak için. Bilirkişiler hesap etti: Bunu yutan adam haftada elli üç dakika kazanıyor.

— Elli üç dakikayı ne yapar?

— Ne isterse, onu.

Küçük Prens kendi kendine: «Benim elli üç dakikalık boş vaktim olsa, rahat rahat bir çeşmeye gider, su içerdim,» diye düşündü.

Çöle ineli sekiz gün olmuştu. Susuzluğu gideren hap hikâyesini, yanımdaki suyun son damlasını içerken dinlemiştim.

— Ah! dedim Küçük Prens'e, anıların pek güzel, ama uçağımı daha onaramadım. İçecek suyum da kalmadı. Keşke ben de şöyle rahat rahat bir çeşmeye doğru yürüyebilsem!

— Dostum tilki...

— Küçüğüm, tilkinin sözü mü olur artık?

— Neden?

— Çünkü susuzluktan öleceğiz de ondan...

Düşüncemi anlamadı, şöyle cevap verdi:

— İnsan ölecek de olsa, bir dostunun olması iyi şeydir. Benim bir tilki dostum olduğuna çok memnunum...

«Tehlikeyi sezmiyor» diye düşündüm. «Açlık, susuzluk diye bir şey bilmiyor ki. Biraz güneş ona yeter...»

Fakat Küçük Prens yüzüme bakarak düşüncelerime cevap verdi:

— Ben de susadım... gel bir kuyu arayalım...

Umutsuzlukla gülümsedim. Uçsuz bucaksız çölde hiç kuyu aramağa çıkılır mı? Ama gene de yola koyulduk.

Saatlerce konuşmadan sessizce yürüdükten sonra, karanlık bastı, yıldızlar parıldamağa başladı.

Susuzluktan biraz ateşim vardı. Ortalığı

donuk görüyordum. Küçük Prens'in sözleri kafamda dönüyordu.

— Sen de mi susadın? diye sordum.

Fakat o soruma cevap vermedi. Yavaşça:

— Su gönlü de serinletir, dedi.

Ne demek istediğini pek anlayamadım, sustum. Ona soru sormanın boş olduğunu biliyordum.

Yorulmuştu, oturdu. Ben de yanına oturdum. Biraz sonra:

— Yıldızlar görülmeyen bir çiçek yüzünden güzeldir... dedi.

— Evet, dedim.

Ay ışığının altında kumun kıvrımlarını sessizce seyre daldım.

— Çöl ne güzel, dedi.

Doğru söylüyordu. Çölü her zaman sevmiştim. İnsan bir kum tepeciğine oturur, gözünü alabildiğine gezdirir. Ses seda duyulmaz... Yalnız sessizliğin içinde bir parıltı.

— Çöl güzeldir, dedi Küçük Prens; çünkü çöl bir yerinde bir kuyu saklar.

Kumdaki o esrarlı parıltının anlamını birdenbire anladım. Küçükken eski bir evde oturdum. O evde bir define saklıdır, derlerdi. Tabii kimse bu defineyi görmemiş, belki aramamıştı bile. Ama varlığı evi büyülemiş gibiydi. Bu evin bir özelliği, bir sırrı vardı.

— Evet, dedim Küçük Prens'e, ev olsun, yıldız olsun, çöl olsun, güzelliği gözle görülmez, bir sır gibi içinde saklıdır.

— Senin de tilkim gibi düşündüğüne seviniyorum, dedi.

Küçük Prens'in gözünden uyku akıyordu. Onu kollarımın arasına aldım ve yoluma devam ettim. Küçük bir hazine taşıyormuşum gibi, heyecanlıydım. Dünyada bu küçük varlık kadar incecik bir şey olmadığını duyuyordum. Ay ışığında solgun yüzüne, yumuk gözlerine, rüzgârın titrettiği saçlarına bakıyor ve kendi kendime: «Bu gördüğüm bir kabuktur sadece, en önemlisi gözle görülmez...» diye düşünüyordum.

Aralık kalmış dudakları gülümsüyordu. Bense: «Kollarımda taşıdığım bu küçük varlık bana neden bu kadar heyecan veriyor, diye düşünüyordum. Bu çocuk bir çiçeğe sadıktı, çiçeğinin imgesi uyuduğu zaman bile, içinde bir alev gibi parlıyor. Küçük Prens'in bir alev kadar geçici olduğunu seziyordum. Alevi iyi korumalı... bir üfleyişte söner...»

Böylece, yürüye yürüye, gün doğarken kuyuya vardım.

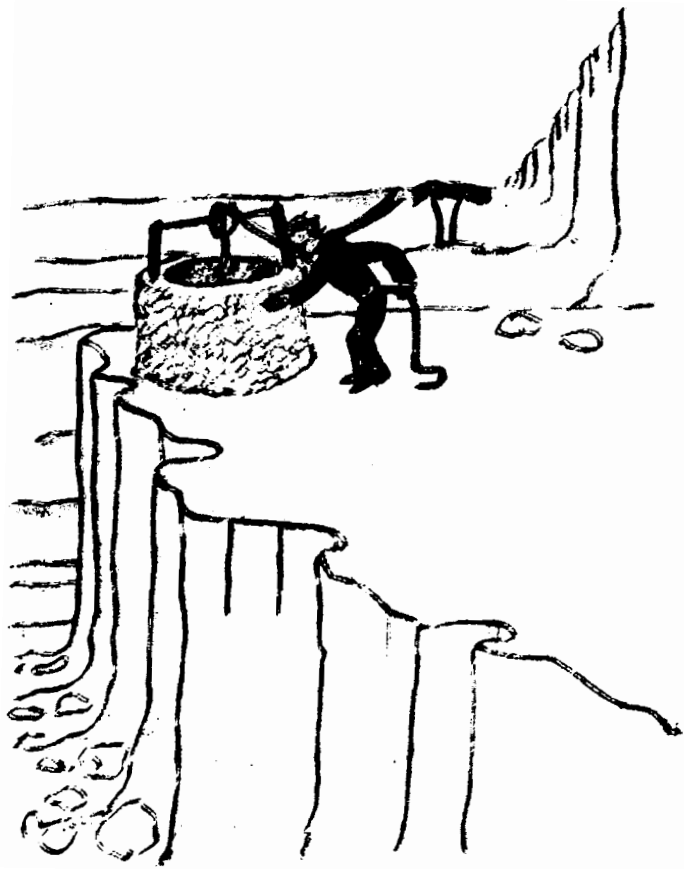
25

— İnsanlar, dedi Küçük Prens, trenlere dolar, gidip gelirler; ama ne`aradıklarını bilmezler. Telaş içinde dönüp dururlar...

Bir an sustu, sonra:

— Zahmetine değmez ki... dedi.

Vardığımız kuyu çöl kuyularına hiç benzermiyordu. Çöl kuyuları kumun içine kazılmış

Güldü, ipi aldı, çekti.

basit deliklerdir. Bizimki güzel bir köy kuyusu gibiydi. Halbuki çevrede ne köy vardı, ne ev. Düş mü görüyordum acaba?

— Bak ne garip, dedim. Her şeyi hazır; kovası, çıkırtığı, ipi...

Güldü, ipi aldı, çekti. Çıkırtık, çoktandır rüzgâr esmediği için uyuşmuş paslı bir fırıldak gibi gıcırdadı.

Küçük Prens:

— Dinle, dedi. Kuyuyu uyandırdık, türkü söylüyor...

Yorulmasını istemiyordum:

— Sen bırak, dedim, gücün yetmez.

Yavaş yavaş kovayı çektim, kuyu bileziğine iyice yerleştirdim. Çıkırtığın sesi kulaklarımda çınlıyordu. Titreşen suda güneşin titreştiğini görüyordum.

— Bu suyu canım çekti, dedi Küçük Prens, ver içeyim onu.

O anda ne aradığını anladım!

Kovayı dudaklarına uzattım. Gözleri kapalı içti. Bir bayram neşesi vardı içimizde. Bu su bayağı bir su değil, ay ışığında yürüyüşümüzden, kuyunun türküsünden, kollarının gücünden doğmuş bir suydu. Bir hediye gibi içimize neşe serpiyordu. Küçük bir çocukken, bana verilen Noel hediyelerini hatırladım. Ağacımızın pırıl pırıl ışıkları, kilisede okunan ilahiler, sevdiklerimin tatlı gülümsemesiyle o hediye gözümde olağanüstü bir varlık oluverirdi.

— Senin insanlar, dedi Küçük Prens,

aynı bahçede beş bin gül yetiştirir... ama aradıklarını bulamazlar.

— Bulamıyorlar, dedim.

— Ama aradıkları bir tek gülde veya azıcık suda bulunabilir.

— Evet. Bulunabilir.

— Ama gözler kördür. İnsan yüreğiyle aramalı.

Su içmiştim. Rahat rahat nefes alıyordum. Gün doğarken kumlar bal rengi olur. O bal rengine de seviniyordum. Yine de içimde bir sıkıntı vardı, neden bilmiyordum.

Küçük Prens yanıma oturmuş, yavaş yavaş:

— Sözünü tutmalısın, dedi.

— Hangi sözümü?

— Hani biliyorsun ya... koyunum için... bir burunsalık çizecektin... Bu çiçekten sorumluyum ben.

Cebimden resim taslaklarımı çıkardım. Küçük Prens gülerek baktı:

— Baobabların biraz lahanaya benziyor...

— Aa...

Ben ki en çok bu resimle övünüyordum!

— Tilkin de... kulaklarına bak... biraz boynuz gibi, çok da uzun...

Gene güldü.

— Haksızlık ediyorsun, küçüğüm, dedim, ben eskiden içten ve dıştan görünen boa resimlerinden başka bir şey bilmezdim ki...

— Üzülme, çocuklar anlar, dedi.

Bir burunsalık çizdim. Resmi ona verirken, içim burkuldu:

— Bana söylemediğin bir şey mi var?..

Cevap vermedi, yalnız:

— Yarın Dünyaya inişimin yıldönümüdür, dedi.

Sonra biraz sustu:

— Şuralarda bir yere düşmüştüm, dedi ve yüzü kızardı.

Gene nedenini anlayamadığım acayip bir sızı duydum içimde. Dayanamayıp sordum:

— Demek bir hafta önce, sana rastladığım gün, buralarda, insanların oturduğu yerlerden kilometrelerce uzakta yalnız dolaşman bir tesadüf değil... Düştüğün yere mi dönüyordun?

Küçük Prens yine kızardı.

Ben de çekine çekine:

— Yoksa yıldönümüdür diye mi?..

Yüzü yine kızardı. O hiçbir soruya cevap vermezdi; ama insanın yüzü kızarınca «evet» demektir, değil mi?

— Küçüğüm, korkuyorum... acaba...

Ama Küçük Prens sözümü kesti:

— Senin şimdi çalışma saatin geldi. Makineni onarmaya git. Ben seni burada beklerim. Yarın akşam yine gelirsin, dedi.

Ama içim rahat değildi. Tilkiyi hatırladım. İnsan evcilleştirildi mi, bir gün gelir, ağlar...

Kuyunun yanı başında bir taş duvar kalıntısı vardı. Ertesi akşam işimden dönünce, uzaktan Küçük Prens'i duvarın üstünde oturmuş, ayaklarını aşağıya sarkıtmış gördüm. Konuşuyordu:

— Hatırlamıyor musun? diyordu. Burarlarda bir yerdeydi.

Birisi ona cevap vermiş olacak ki, şöyle devam etti:

— Evet, evet, tam günüdür; ama yeri burası değil...

Duvara doğru yürüdüm. Küçük Prens'ten başka kimseyi göremiyordum. O yine konuştu:

— Tabii, kumda izimin ardından gel. Beni orada bekle. Bu gece gelirim.

Duvara yirmi metre uzaktaydım da, hâlâ bir şey göremiyordum.

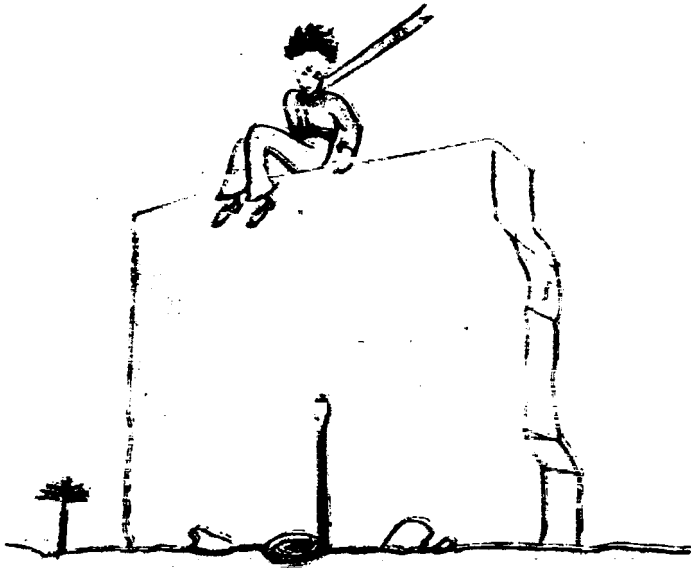
Küçük Prens biraz sustuktan sonra:

— Zehirin iyi mi? Emin misin çok çekmeyeceğime?

İçim sızlayarak durdum, ama hâlâ anlamıyordum.

— Şimdi git, dedi, inmek istiyorum.

O anda duvarın dibine baktım, bir de ne göreyim: Otuz saniyede adam öldüren o sarı yılanlardan biri Küçük Prens'e doğru uzanmış duruyordu... Fırladım, cebimden tabancamı çıkarmağa uğraşarak, koşmağa başladım.

- Şimdi git, dedi, inmek istiyorum.

Ama yılan ayak sesini duyarak, incecik bir su sızıntısı gibi, kumların içinden süzüldü, telaş etmeden hafif bir hışırtıyla taşların arasında kayboldu.

Duvar dibine varır varmaz, Küçük Prens, yüzü kar gibi beyaz, kollarımın arasına düştü.

— Ne oluyorsun? Yılanlarla mı konuşuyorsun şimdi?

Boynunda hep taşıdığı atkısını çözdüm. Şakaklarını ıslattım, su içirdim. Ona bir şey soracak takatım kalmamıştı. Ciddi ciddi yüzüme baktı, kollarını boynuma doladı. Kalbi, vurulmuş bir kuşun yüreği gibi çarpıyordu. Bana:

— Makinene gerekli olan şeyi bulduğuna çok sevindim, dedi. Evine dönebileceksin...

— Nerden biliyorsun?

Gerçekten ona motorumu umulmadık bir şekilde düzeltebildiğimi müjdelemeğe gelmiştim.

Soruma hiç cevap vermedi:

— Ben de, dedi, bugün dönüyorum...

Sonra acı bir gülümseyişle:

— Ama benim yerim çok daha uzak, dedi... çok zor...

Esrarlı şeyler hazırlandığını sezinliyordum. Küçük Prens'i kollarımın arasında sıkıyordum; ama o sanki bir uçuşun içinde başaşağı kayıyor gibiydi, ben de onu tutamıyordum...

Uzaklara doğru ciddi bir bakışla:

— Koyunu aldım. Koyunun sandığı da

bende... burunsalığı da var, dedi ve acı acı gülümsedi.

Bekledim. Yavaş yavaş ısındığını duyuyordum.

— Küçük dostum benim. Korktun sen...

Tabii korkmuştum. Yavaş yavaş güldü:

— Bu gece çok, daha çok korkacağım...

Yine elim kolum kesildi, donakaldım. Anladım ki, ben bu gülüşü bir daha duymamak fikrine alışamayacağım. O gülüş benim için çölde bir pınar gibiydi.

— Küçük dostum, ben senin gülmene doyamadım, dedim.

Ama o:

— Bu gece bir yıl olacak, dedi, yıldızım, tam geçen yıl düştüğüm yerin üstüne gelecek...

— Küçük dostum, bu yılanla sözleşme, bu yıldız meselesi kötü bir düştür... söyle... değil mi?

Cevap vermedi:

— Önemli olan şey gözle görülmez... dedi.

— Tabii.

— Çiçek için de öyle. İnsan yıldızın birinde bulunan bir çiçeği severse, gece yıldızlara bakmakla da mutlu olur. Hepsi birden çiçek açmış gibi görünür.

— Tabii.

— Su da öyle. O bana içirdiğin su bir türkü gibiydi, hani çıkırıla ip yüzünden... hatırladın mı? Ne tatlıydı?

— Evet.

— Gece yıldızlara bakarsın. Benimki çok küçük, yoksa gösterirdim onu sana. Ama zararı yok. Sen benim yıldızımı yıldızlardan biri bil. Böyle olunca, hepsine bakmaktan hoşlanırsın... hepsi sana dost olur. Hem ben sana bir şey hediye edeceğim.

Gene güldü.

— Ah! Küçük dostum, ne severim bu gülmeni...

— İşte zaten hediyem de o... su için olduğu gibi...

— Ne demek istiyorsun?

— İnsanlar yıldızlara başka başka gözlerle bakarlar. Yolcuların gözünde yıldızlar birer pusuladır. Kimi, yıldızları küçük ışıklar sanır. Bilginler için yıldızlar birer problemdir. İşadamların gözünde yıldızlar altın taneleridir. Ama bunların hepsi yıldızları sessiz bilir. Senin yıldızların başka, bambaşka olacak...

— Ne demek istiyorsun?

— Sen gece yıldızlara bakınca, ben onların birinde olacağım için, onların birinden sana güleceğim için, sana bütün yıldızlar gülüyor gibi gelecek. Senin yıldızların gülün yıldızlar olacak, dedi ve yine güldü.

— Avunduğun zaman da, (insan eninde sonunda avunur) beni tanımış olduğuna sevineceksin. Dostluğumuz kalacak. Benimle birlikte gülmek isteyeceksin. Bazı bazı, şöyle vakit geçirmek için pencereyi açacaksın... Dostların da, yıldızlara bakıp güldüğünü görünce,

şavaşacaklar. Sen de onlara: «Yıldızlar beni hep güldürür» diyeceksin. Onlar da: «Delirdi mi, ne?» diye düşünecekler. Amma da oyun oynamış olacağım sana...

Gene güldü.

— Sanki ben sana yıldız değil de, gülmeyi bilen bir sürü küçük çingirak vermişim gibi...

Gene güldü, sonra ciddileşti:

— Bu gece... hani... sen gelme.

— Seni bırakmam.

— Bir yerim acıyor gibi olacak... ölüyor gibi olacağım. Bu böyle. Benim bu halimi gelip görme, değmez...

— Bırakmam seni...

Küçük Prens düşüncelere daldı:

— Hani o yılan var ya... seni de ısırırsa... yılanlar kötü olur. Kötülük olsun diye ısırırverirler...

— Seni bırakmayacağım.

Küçük Prens'in birden içi rahatladı:

— Ama bir ısırıldı mı, bir daha ısırışında zehiri kalmaz ki...

O gece yola çıktığını görmedim. Sıvışmış gitmiş. Ona yetişebildiğim zaman, çabuk ve dimdik yürüyordu.

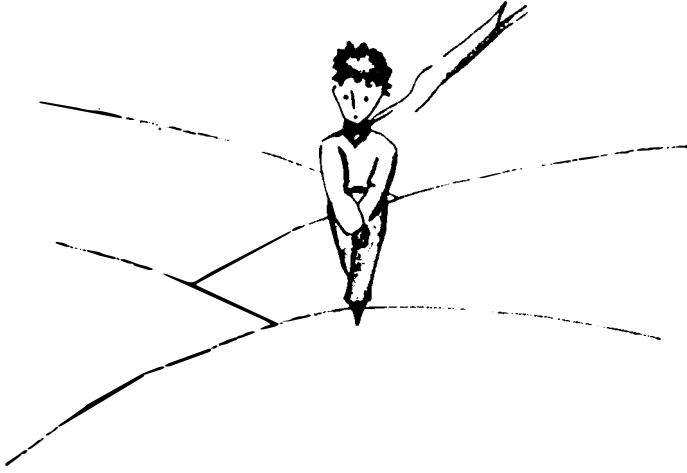
Beni görünce sadece:

— Geldin mi? dedi.

Elini tuttum, benim için üzülüyordu:

— Neden geldin? Üzüleceksin. Ölmüş gibi görüneceğim, ama yalan...

Ben susuyordum.

— Ne yapayım, çok uzak. Bu vücudu nasıl götüreyim oraya kadar? Çok ağır.

Ben gene susuyordum.

— O, boşalmış eski bir deniz kabuğu gibi olacak. Eski kabuklara kimse üzülmez ki...

Ben susuyordum.

Cesareti biraz kırıldı. Son bir gayretle:

— Ne hoş olacak, düşün! dedi... Ben de yıldızlara bakacağım. Hepsi çıkırığı paslı birer kuyu gibi olacak. Hepsi bana su içirecek...

Ben hâlâ susuyordum.

— Ne eğlenceli, ne hoş olacak! Senin beş yüz milyon çingırağın, benim de beş yüz milyon pınarım olacak...

O da sustu, çünkü ağlıyordu.

— İşte orası, dedi, bırak kendim gideyim...
Korktuğu için yere oturdu.

— Hani... o benim çiçeğim... ben ondan sorumluyum, dedi. O öyle saf, öyle zayıftır ki. Dünyaya karşı savunması için, yalnız dört dikenliği var...

Benim de artık ayakta duracak gücüm yoktu, yere çöktüm.

— İşte... bu kadar, dedi.

Biraz daha durakladı, sonra kalktı. Bir adım attı. Benim kımıldayacak gücüm yoktu.

Topuğunun altında sarı bir şimşek çaktı. Bir an hareketsiz durdu. Sesi çıkmadı. Sonra kesilen bir ağaç gibi yavaş yavaş yıkıldı. Kumn üstüne düşmesi duyulmadı bile.

Uşulca, bir ağaç gibi yıkıldı.

İşte şimdi altı yıl geçti... Bu hikâyeyi daha kimseye anlatmadım. Dönüşte arkadaşlarım beni canlı görünce, sevindiler. Ben neşesizdim, ama: «Yorgunum da ondan» diyordum.

Şimdi biraz avundum yani... tam değil. Neyse gezegenine döndüğünü biliyorum hiç olmazsa. Çünkü gün doğunca vücudunu bulamadım. Pek de ağır bir vücut değildi ki...

Geceleri yıldızları dinlemekten hoşlanıyorum. Beş yüz milyon çingirak sesi gibi geliyor bana.

Ama garip bir şey oldu. Küçük Prens'e çizdiğim burunsalılık var ya, işte ona meşin bağ koymasını unutmuşum! Koyunun ağzına takamamış olacak burunsalılığı. Şimdi kendi kendime soruyorum: «Gezegenine varınca, ne oldu? Sakın koyun çiçeği yemiş olmasın...»

Kimi zaman da: «Yok canım, Küçük Prens çiçeğini her gece cam şişe altına koyar. Koyunu da iyice gözetler herhalde...» derim.

Böyle düşündüm mü, mutluyum. Bütün yıldızlar tatlı tatlı güler yüzüme.

Ama kimi zaman da: «İnsan hali bu, ya dalgınlığına gelir de, bir gece camı unutursa... ya koyun onu uyandırmadan sandığından çıkarsa...»

O zaman çingirakların hepsi gözyaşı oluverir benim için!

Ne büyük sırdır bu! Size soruyorum, küçük dostlarım, siz de Küçük Prens'i sevdiniz: Rasgele bir gezegende bir koyun, bir gülü yiyiverirse, benim gibi sizin için de bu dünyada her şey değişir, değil mi?

Bakın yıldızlara. Sorun kendi kendinize: «Koyun çiçeği yedi mi? Yemedi mi?» Gökyüzünün birden kardığını yahut aydınlandığını göreceksiniz...

Ama büyükler bunu anlamaz. Çok, çok önemli olduğunu hiç anlayamazlar!

İşte bu manzara benim için, dünyanın en güzel, en hüzün dolu manzarasıdır. Üç sayfa önce gördüğünüz resmin tıpkısıdır. Ama iyice belleğinize yerleşsin diye, bir daha çizdim. Küçük Prens işte burada yeryüzüne geldi, sonra kayboldu.

Bu manzaraya dikkatle bakınız ki, günün birinde Afrika çölünde yolculuk edecek olursanız, onu tanıyasınız. Ordan geçtiğinizde, yalvarırım size, acele etmeyiniz, yıldızın tam altında azıcık bekleyiverin! Yanınıza bir çocuk gelirse, yüzü gülüyorsa, altın sarısı saçları varsa, soru sorulduğu zaman cevap vermiyorsa, anlarsınız kim olduğunu. O zaman, n'olursunuz, beni böyle üzgün bırakmayın, yine geldiğini yazıverin bana...

Değerli Yazar-çevirmen Azra ERHAT'ın
Türkçeleştirdiği KÜÇÜK PRENS, ilk ve ortaokul
çağındaki çocuklar kadar, büyüklerin de beğenisini
kazanmış, dünyanın en önemli çocuk
klasiklerinden biridir.

Yazar EXUPÉRY aynı zamanda bir pilottur. Bir
gün Afrika üzerinde uçarken resimde görülen bu
yere zorunlu iniş yapar. Çölde yapayalnızdır. Gün
doğarken karşısında ince sesli, minicik biri
duruyordur. Bu, KÜÇÜK PRENS'tir. İşte öykü
burada başlar!.. Ve yazar, öyküsünü şu satırlarla
bitirir:

“İşte bu, benim için dünyanın en güzel en
hüzünlü görüntüsüdür. KÜÇÜK PRENS işte
burada yeryüzünde göründü ve sonra da
kayboldu. Bu resme dikkatle bakın ki günün
birinde Afrika'daki bu çöle yolunuz düşecek
olursa orayı tanıyabilesiniz.

Buradan geçtiğinizde, acele etmeyin, yıldızın
tam altında azıcık bekleyiverin! Yanınıza bir
çocuk gelirse, yüzü gülüyorsa, altın sarısı
saçları varsa, sorularınıza yanıt vermiyorsa,
anlarsınız kim olduğunu. O zaman n'olursunuz,
beni böyle üzgün bırakmayın, yine geldiğini
yazıverin bana...”

Antoine de Saint-Exupéry